

CARLO GOLDONI

TRIUFALDINO, arba DVIEJŲ PONŲ TARNAS

Iš italų kalbos vertė
VERTĖJAS NEŽINOMAS

VEIKĖJAI

PANTALONÉ DE HOZONJOZI

KLARIČĖ, jo duktė

DAKTARAS LOMBARDI

SILVIO, jo sūnus

BEATRIČĖ, vyrišką kostiumą dėvinti panelė iš Turino, pasivadynusi Federigo Rasponi

FLORINDO ARETUZI, jaunuolis iš Turino, įsimylėjęs Beatričę

BRIGELA, viešbučio savininkas

SMERALDINA, Klaričės tarnaitė

TRIUFALDINO, Beatričės – Florindo tarnas

VIEŠBUČIO TARNAS

PANTALONĖS TARNAS

DU NEŠĖJAI

OSTERIJOS (viešbučio) TARNAI (be žodžių)

PIRMAS VEIKSMAS

Pirmas paveikslas

(Pantalonės namų kambarys.)

1 scena

(Silvio, Pantalonė, Daktaras, Klaričė, Brigela, Smeraldina, Pantalonės tarnas)

SILVIO. Atiduodu jums savo ranką, o drauge su ja prašau priimti ir širdį.

PANTALONĖ. *(Klaričei)* Na na, nėra ko drovėtis. Duokite jam savo ranką. Juk dabar jūs jau sužadėti. O greit ir susituoksite.

KLARIČĖ. Taip, brangusis Silvio. Štai mano ranka. Pasižadu būti jūsų žmona.

SILVIO. O aš pasižadu būti jūsų vyru.

DAKTARAS. Puikiausiai. Mazgas užmegztas. Dabar jau nebeatsimegsit.

SMERALDINA. Ach, kaip gerai! Aš trokšte trokštu to paties ir sau!

PANTALONĖ. *(Brigelos tarnui)* O jūs būsite mano dukters Klaričės ir sinjoro Silvio, garbingojo daktaro Lombardi sūnaus, sužadėtuvių liudytojai.

BRIGELA. Sinjore, o ir sinjoro piršly, esu dėkingas jums už garbę, kurią man suteikėte.

PANTALONĖ. Na matote. Aš buvau jūsų vestuvėse piršlys, o jūs būsite mano dukters vestuvių liudytojas.

SILVIO. Aš nieko daugiau netrokštu, kaip tik būti kuo arčiau prie savo sužadėtinės.

SMERALDINA. Na kurgi! Juk tai pats skaniausias valgis.

PANTALONĖ. Tiesą sakant, šias vestuves paskyrė pats dangus. Jei nebūtų miręs mano korespondentas iš Turino, sinjoras Federigo Rasponi, jūs žinote, mano Klaričė, kuri buvo jam pažadėta, *(j Silvio)* nebetektų mano brangiausiam žentui.

DAKTARAS. O kas gi atsitiko tam ponui Federigo Rasponi?

PANTALONĖ. Tikrai nežinau. Rodos, jį vargšą nužudė naktį dėl jo sesers! Tokią žaizdą gavo, kad čia pat vietoje ir mirė.

BRIGELA. Ar tai atsitiko Turine?

PANTALONĖ. Turine.

BRIGELA. O, vargšas sinjoras. Kaip man jo gaila.

PANTALONĖ. Jūs pažinote sinjorą Federigo Rasponi?

PANTALONĖ. Na, žinoma, pažinau. Ne tik jį, bet ir jo seserį. Išmintinga, drąsi! Ir dėvėjo vyriškus drabužius ir puikiai jodinėjo. Tas vargšas buvo savo seserį tiesiog įsimylėjęs. Ach, kas galėjo pamanyti!

PANTALONĖ. Et, bėda visuomet stovi už pečių. Na, bet pakaks tų liūdny kalbų. Žinote, mano mielas Brigela, ar nepagamintumėte mums pora patiekalų pagal savo skonį?

BRIGELA. Mielai patarnausiu.

PANTALONĖ. Puikiausiai. Žinote, ko nors su buljonėliu, kad būtų galima duonos minkštimą padažius valgyti. O, beldžiasi. Smeraldina, pažiūrėk, kas tenai?

SMERALDINA. Tuojau!

KLARIČĖ. Tamstai leidus, tėveli?

PANTALONĖ. Palauk, einame visi drauge. Tik sužinosiu, kas ten.

SMERALDINA. *(Grijžta)* Ten kažkokio atvykusio pono tarnas. Turi reikalą į jus. Man nieko nenorėjo pasakyti. Turiu, sako, pačiam ponui pranešti.

PANTALONĖ. Įleisk jį čionai. Sužinosiu, koks ten reikalas.

SMERALDINA. Tuojau jį atgabensiu. *(Išėina)*

KLARIČĖ. Tėveli, aš verčiau pasišalinsiu.

PANTALONĖ. Kur?

KLARIČĖ. Ir pati nežinau. Į savo kambarį!

PANTALONĖ. Ne, sinjorina, ne, sinjorina, likite čia. *(Tyliai daktarui)* Aš dar nenoriu palikti juos vienodu. Tuos sužadėtinius.

DAKTARAS. *(Tyliai Pantalonei)* Išmintingai, labai išmintingai.

2 scena

(Triufaldino, Smeraldina ir tie patys)

TRIUFALDINO. Mano didžiausia pagarba, sinjorai. O, kokia puiki draugija! O, koks puikus susirinkimas!

PANTALONĖ. Kas jūs toks, mano drauge, ir ko jums reikia?

TRIUFALDINO. Kas ta skaisčioji sinjorina?

PANTALONĖ. Tai mano duktė.

TRIUFALDINO. Sveikinu jus!

SMERALDINA. Ir be to jau sužadėta!

TRIUFALDINO. Džiaugiuos su jumis! *(Smeraldinai)* O jūs kas tokia?

SMERALDINA. Aš jų tarnaitė.

TRIUFALDINO. Priimkit mano sveikinimus.

PANTALONÉ. Na, sinjore, mesk balon visas tas ceremonijas. Ko norit iš manęs? Kas jūs? Kieno siųstas?

TRIUFALDINO. Lėčiau, lėčiau, po truputį. Trys klausimai iš karto – per daug vargšui žonglieriui.

PANTALONÉ. *(Tyliai Daktarui)* Man rodos, jis kvalys.

DAKTARAS. *(Tyliai Pantalonei)* O man rodos, juokdarys.

TRIUFALDINO. *(Smeraldinai)* Jūsų malonė, taip pat sužadėta?

SMERALDINA. Oi ne, sinjore!

PANTALONÉ. Ar norite jūs pasakyti, kas jūs toks?

TRIUFALDINO. Jeigu jums terūpi sužinoti, kas aš toks, tai aš tuoj jums pateiksiu, aš savo pono tarnas.

(Smeraldinai) Taigi, grįžtu prie mūsų pasikalbėjimo...

PANTALONÉ. O kas gi toks jūsų ponas?

TRIUFALDINO. Jis ką tik atvykęs ir nori padaryti jums vizitą. *(Smeraldinai)* Pakalbėkime apie piršlybas.

PANTALONÉ. Bet kas atvyko? Kuo jis vardu?

TRIUFALDINO. O, tai ilga pasakoti. Vadinasi jis sinjor Federigo Rasponi. Jis iš Turino, jis tyčia čionai atvyko, jis stovi tenai apačioje, jis pasiuntė mane čia paklausti, ar gali jis įeiti, jis laukia manęs su atsakymu grįžtančio. Ar pakaks jums? Ar dar ką nors žinoti norit? *(Smeraldinai)* Na, pakalbėsime apie save.

PANTALONÉ. Na, palaukit, jūs. Eikite šen, arčiau. Apie kurį biesą jūs ten pliauškiate?

TRIUFALDINO. O jeigu jums būtina žinoti, kas aš, tai aš Triufaldino Hatokio, iš Bergaso slėnio.

PANTALONÉ. Kas man rūpi, kas jūs toks. Aš noriu žinoti, kas toks jūsų ponas. Pakartokite dar jo vardą. Bijau, kad būsiu ne taip išgirdęs.

TRIUFALDINO. Vargšas senelis! Matyti, neprigirdi. Mano ponas – sinjor Federigo Rasponi, iš Turino.

PANTALONÉ. Eikit. Ar jūs pašėlot, ar ką? Sinjoras Federigo Rasponi mirė.

TRIUFALDINO. Mirė?

PANTALONÉ. Aišku, mirė. Juo liūdčiau, žinoma, jam.

TRIUFALDINO. Po velnių! Argi mano ponas mirė? O juk aš ką tik palikau jį visai gyvą apačioj. Ar jūs tiesą sakote? Jis mirė?

PANTALONÉ. Sakau jums aiškiausiai: jis mirė!

DAKTARAS. Taip taip, tai tiesa. Jis mirė, nėra abejonės.

TRIUFALDINO. Tai vargšas mano ponas! Ir kas jam galėjo atsitikti? Jums leidus!

PANTALONÉ. Jums nieko daugiau iš manęs nebereikia?

TRIUFALDINO. Jeigu jau kartą jis mirė, tai apie kitką neverta nė kalbėti. Eisiu, pasižiūrėsiu, ar teisybė tai? *(Išeina)*

PANTALONĖ. Kaip jūs galvojate, kas jis toks? Sukčius ar pusgalvis?

DAKTARAS. Kas jį supaisys! Manau, yra po truputį ir to, it to.

BRIGELA. Mano manymu, jis greičiau bus apykvailis. Juk jis iš Bergamo, nemanau, kad būtų sukčius.

SMERALDINA. Tikslai jo puikiausi. Man patinka tas juodbruviukas.

PANTALONĖ. Bet ką jis čia kliedi apie sinjorą Federigo?

KLARIČĖ. Jeigu jis tikrai atsidurtų čia. Tai būtų baisu.

SILVIO. Galop, jei paaiškėtų, kad jis gyvas, vis tiek jie jau pavėlavo.

TRIUFALDINO. *(Grįžta)* Stebiuosi jums, sinjorai. Taip nesielgiama su vargšu žmogeliu. Negražu svetimšalį apgaudinėti. Aš reikalauju pasiaiškinti.

PANTALONĖ. Sakiau jums – jis pusgalvis! Kas tokio? Ką jums kas padarė?

TRIUFALDINO. Sumanė įtikinti mane, jog sinjoras Rasponi miręs.

PANTALONĖ. Na ir ką gi?

TRIUFALDINO. O tą gi, kad jis stovi ten, gyvas gyvutėlis, nė nesvajuoja mirti, būdamas sveiko proto ir kilniausios nuotaikos, ir nori jus pasveikinti, jeigu jūs leisite.

PANTALONĖ. Sinjoras Federigo?

TRIUFALDINO. Sinjoras Federigo.

PANTALONĖ. Rasponi?

TRIUFALDINO. Rasponi.

PANTALONĖ. Iš Turino?

TRIUFALDINO. Iš Turino.

PANTALONĖ. Manau, sūnau, keliaukit ligoninėn – jūs beprotis!

TRIUFALDINO. Pošimts velnių. Aš pradėsiu keiktis kaip vežikas. Sakau gi jums, kad jis čia, namuose, prasmekit jūs visi po plynių!

PANTALONĖ. Ne, jau dabar tai aš jam sutrinsiu snukį!

DAKTARAS. Palauk, sinjore Pantalone. Štai kas reikia padaryti. Liepkit jam pakviesti čia tą, kurį jis įsivaizduoja Federigo Rasponi.

PANTALONĖ. Nagi, atveskit čia tą atgijusį lavoną.

TRIUFALDINO. Kad jis mirė ir atgijo – tai galimas daiktas, aš nesiginčysiu. Bet dabar jis gyvas ir jūs jį pamatysite savo akimis. Einu jį pakviesti. O jūs teikitės tuo tarpu pasimokyti, kaip reikia elgtis su svetimšaliais, gerbiamais piliečiais. *(Smeraldinai)* Mergyte, mes su tamsta šnektelsim savo laiku. *(Išeina)*

KLARIČĖ. O mano Silvio, aš visa drebu.

SILVIO. Nesijaudinkit, vis tiek, kas įvyktų, jūs būsite mano.

DAKTARAS. Tuoj viską išaiškinsim.

PANTALONĖ. Ar nesugalvojo koks apgavikas mus apsukti.

BRIGELA. Kaip aš jums jau esu sakęs, brangus piršly, aš pažinojau sinjorą Federigo. Pažiūrėsime, ar tai jis.

SMERALDINA. O vis tiek jo veidas, to juoduko, ne melagio veidas. Žiūrėsime, ar man pasiseks. Jums leidus, sinjorai. *(Išeina)*

3 scena

(Beatričė vyriškais drabužiais ir buvę)

BEATRIČĖ. Sinjore Pantalone, jūsų mandagumas, žavėjęs mane laiškuose, visiškai priešingas jūsų šiandieniniam pasielgimui. Aš siunčiu pas jus tarną, liepiu jam pranešti, o jūs verčiate mane laukti gatvėje ir tik po gero pusvalandžio įsileidžiate.

PANTALONĖ. Labai gailiuosi, bet kas jūs toks, pone?

BEATRIČĖ. Federigo Rasponi iš Turino, jūsų klusnysis tarnas.

(Visi nustebę)

BRIGELA. Ką aš matau! Juk tai ne sinjoras Federigo, tai sesuo Beatričė! Pažiūrėsime, kur veda ši apgaulė.

PANTALONĖ. Aš nustebę! Aš džiaugiuosi matydamas jus gyvą ir sveiką tuo laiku, kai mes turėjome tokių liūdnujų žinių. *(Tyliai Daktarui)* Bet aš dar netikiu juos.

BEATRIČĖ. Garbė dievui, aš tebuvo tik sužeistas. O išgijęs tuojau leidausi seniai su jumis sutarton kelionėn.

PANTALONĖ. Nežinau ką ir besakyti. Atrodote gana padoriai, bet sinjoras Federigo mirė. Taip, kad matote... Jeigu jūs neduosite man priešingų įrodymų...

BEATRIČĖ. Laikau jūsų abejones visai teisėtomis; ir suprantu reikalą įrodyti jums mano asmenį. Štai jums keturi laiškai iš jūsų draugų, vienas iš mūsų bendro direktoriaus. Jūs pamatysite parašus ir įsitikinsite, kad tai tikrai aš.

KLARIČĖ. *(Tyliai Silvio)* Ach, Silvio, mudu žuvom!

SILVIO. Su gyvybe skiriuos, bet ne su jumis!

BEATRIČĖ. Oi, juk čia Brigela. Koks biasas jį čia atnešė? Jis aiškiausiai mane pažino. Keblu būtų, jeigu mane išduotų. *(Garsiai Brigelai)* Drauge, mes, rodos, pažįstami?

BRIGELA. Taip, sinjore. Argi jūs užmirštote Brigelą Ravini iš Turino?

BEATRIČĖ. O taip. Dabar aš jus prisiminiau. Mielas žmogau, ką veikiat čia, Venecijoje? (*Tyliai*) Dėl dievo, neišduok manęs.

BRIGELO. (*Tyliai*) Būkit ramus. (*Garsiai*) Laikau čia viešbutį – jūsų patarnavimui!

BEATRIČĖ. O, tai puiku! Kadangi aš jus pažįstu, tai apsistosiu čia, pas jus.

BRIGELA. Jūs padarysite man garbę.

PANTALONÉ. Aš peržiūrėjau laiškus. Šie rekomenduojamieji laiškai yra duoti sinjorui Federigo Rasponi ir kadangi jūs man pateikiat juos, tenka tikėti, kad jūs tas pats ir esate, kaip kad sakote.

BEATRIČĖ. Jei dar jumyse yra kiek abejonių, štai čia sinjor Brigela, kurs mane pažįsta ir gali patvirtinti, kad tai tikrai esu aš.

BRIGELA. Taip, iš tikrųjų tai...

PANTALONÉ. Na, jeigu taip. Jei, išskyrus laiškus, jus rekomenduoja ir mano piršlys Brigela, tai, brangus pone Federigo, aš džiaugiuosi ir prašau atleisti man visas mano abejones.

KLARIČĖ. Tėveli, tai vadinasi, čia tikrai šis sinjoras, Federigo Rasponi?

PANTALONÉ. Na taip, tai jis.

KLARIČĖ. (*Tyliai*) O aš nelaimingoji. Kas dabar mums bus?

SILVIO. Nebijokite, aš sugebėsiu jus apginti.

PANTALONÉ. Tai mano duktė, Klaričė.

BEATRIČĖ. Toji, kuri paskirta man būti žmona?

PANTALONÉ. Taip, sinjore, tai ta pati. Na ir įklimpau gi aš.

BEATRIČĖ. Sinjorina, leiskite pareikšti jums mano pagarbą.

KLARIČĖ. Aš jūsų patarnavimams, sinjor.

BEATRIČĖ. Ne per maloniausiai ji mane priima!

PANTALONÉ. Ką padarysi, tokia drovi iš prigimties.

BEATRIČĖ. O šis sinjoras – jūsų giminaitis?

PANTALONÉ. Taip, sinjore. Tai mano broliavaikis.

SILVIO. Ne, sinjore! Aš joks broliavaikis. Aš sinjorinos Klaričės sužadėtinis!

DAKTARAS. Valio, sūnau, nenusileisk... Laikykis, tiktai nesikarščiuok.

BEATRIČĖ. Kaip tai jūs Klaričės sužadėtinis? Argi ji ne man paskirta?

PANTALONÉ. Na na, tuoj aš viską paaiškinsiu. Brangus mano sinjor Federigo, kadangi mes manėme, kad jūs miręs, tai aš atidaviau savo dukrą sinjorui Silvio. Bet dabar jūs atvykote kaip tik laiku ir jeigu jūs

norite vesti mano dukterį, aš savo žodį iš sinjoro Silvio atsiimu. Klaričė jūsų! Sinjor Silvio, nežinau, ką jums besakyti.

SILVIO. Bet sinjoras Federigo nesutiks vesti sinjoros, jau pažadėjusios ranką kitam.

BEATRIČĖ. O, aš ne per daug reiklus. Vesiu, man vis tiek. *(Tyliai)* Reikia truputį pažaisti. *(Garsiai)* Tikiuosi, sinjorina Klaričė mano rankos neatsisakys?

SILVIO. Štai ką, sinjore, jūs per vėlai atvykote. Sinjorina Klaričė priklauso man ir nesitikėkit, kad aš jums ją užleisiu, o kas norės gauti Klaričę, turės ją ginklu užkariauti. *(Išeina)*

DAKTARAS. Tai bent vyras! Po velnių!

BEATRIČĖ. Na jau ne. Dėl to numirti nesutikčiau.

DAKTARAS. Jūsų malonė truputį pavėlavote. Sinjorina Klaričė tekės už mano sūnaus. Įstatymas aiškiai sako: *Prier in tempore pacier in jure!* *(Išeina)*

BEATRIČĖ. O jūs, sinjorina sužadėtine, ar nieko nepasakysite?

KLARIČĖ. Pasakysiu, kad jūs mane kankinti atvykote. *(Išeina)*

4 scena

(Pantalonė, Beatričė, Brigela ir vėliau Pantalonės tarnas)

PANTALONĖ. *(Bėgdamas įkandin)* Ką, tarškale? Ką tu dabar pliauški?

BEATRIČĖ. Sinjor Pantalone, nebūkit jai rūstus. Tikiuosi, ilgainiui man pavyks įgyti jos palankumą. Dabar kol kas sutvarkykime mūsų sąskaitas. Jeigu jūs duotumėte man kiek pinigų, būtų labai gerai, nes aš mažai tepasiėmiau su savim, norėdamas išvengti nuostolių, susidarančių nesikeičiant pinigų.

PANTALONĖ. Mielu noru padarysiu. Bet, deja, dabar nėra kasininko. Kai tik jis ateis, aš pinigus atsiųsiu jums į viešbutį! Juk jūs apsistosite pas Brigelą?

BEATRIČĖ. Žinoma, aš apsistosiu pas jį. O paskui aš nusiųsiu pas jus savo tarną. Jis žmogus patikimas, galite viską įteikti be baimės.

PANTALONĖ. Puiku, taip ir padarysime. Jeigu jūs sutiksite pas mane papietauti, būsiu labai laimingas.

BEATRIČĖ. Šiandien leiskite tik padėkoti jums. Bet kitą kartą būtinai pasinaudosiu jūsų vaišingumu.

PANTALONĖ. Vadinasi, lauksime jūsų. Atleiskit, kad nepalydžiu. Brigela, jūs savas žmogus, patarnaukite! Jums leidus. *(Išeina)*

(Brigela, Beatričė)

BRIGELA. Ar negalėčiau sužinoti, sinjorina Beatriče...

BEATRIČĖ. Dėl dievo, neišduokite manęs. Vargšas mano brolis tikrai mirė, nužudytas Florindo Arentuzi ar kurio nors kito per jo priežastį. Jūs turbūt atsimenat, kap Florindo mane mylėjo?! O mano brolis jokiū būdu nenorėjo leisti mudviem susituokti. Nežinau, kuriuo būdu, bet jie susikovė, Federigo žuvo, o Florindo, slėpdamasis nuo teismo, pabėgo net su manim neatsisveikinęs. Dievas mato, kaip man buvo skaudi brolio mirtis, kiek aš jo raudojau. Bet, deja, jo nebesusigrąžinsi. Ir aš nepaguodžiama, kad praradau Florindo. Atsitiktinai sužinojau, kad jis išvyko į Veneciją. Aš nutariau sekti jį apsilikus vyriškais drabužiais ir pasiėmusi duotus mano broliui rekomenduojamus laiškus, išvykau. Tais laiškais, ypač jūsų tvirtinimu, Pantalonė jau patikėjo, kad aš Federigo. Mes su juo atsiskaitysime, aš gausiu pinigų ir galėsiu padėti Florindo, jeigu jam to reikia. Padėkite man, brangusis Brigela, o aš jums atlyginsiu.

BRIGELO. Viskas labai gražu, bet aš nenorėčiau, kad per mane kas nors nukentėtų, o ypač sinjoras Pantalonė.

BEATRIČĖ. Kaip tai nukentėtų. O argi aš nesu brolio pinigų paveldėtoja?

BRIGELA. Taip tai taip, bet ar ne geriau būtų jums pasisakyti?

BEATRIČĖ. Jeigu aš pasisakysiu, Pantalonė užsigeis būti mano globėju. Visi ims mane mokyti, o aš noriu būti laisva. Juk tai ne ilgam, tai kas čia tokio. O paskui viskas paašškės.

BRIGELA. Tiesą pasakius, jūs visuomet buvote truputį keista. Na tiek to, būkite rami, pasitikėkite manimi, aš jums padėsiu.

BEATRIČĖ. Eime į jūsų viešbutį.

BRIGELA. O kur jūsų tarnas?

BEATRIČĖ. Jis žadėjo laukti manęs gatvėje.

BRIGELA. Kurs jūs susiradote tokią baidyklę? Juk jis ir kalbėti nemoka žmoniškai.

BEATRIČĖ. Pasamdžiau jį pakeliui. Jis kartais atrodo kvailas, bet taip nėra. O jau dėl ištikimybės man juo skųstis netenka.

BRIGELA. Ištikimybė – svarbiausias dalykas. Na, eime, aš jus apgyvendinsiu. Ach, toji meilė, ko dėl jos nepadarom.

(Išeina)

Antras paveikslas

(Gatvė prie Brigelos viešbučio)

6 scena

(Triufaldino vienas)

TRIUFALDINO. Nebegaliu laukti, jėgų nebeturiu. Su šituo ponu ne per daugiausiai tenka valgyti, o ir to ne per daugiausiai kol sulauki, tai prisidūsauji. Mieste laikrodis prieš pusvalandį išmušė vidurdienį, o mano pilvas jau prieš dvi valandas išmušė vidurdienį. Kad nors žinočiau, kur gyvensime. Kiti vos atvažiuoja į miestą, tuoj į viešbutį, o manasis – ne. Paliko skrynią valtyje, o pats nubėgo su vizitais ir visai užmiršo savo vargšą tarną. Mus moko, kad reikia savo ponus mylėti, turėtų tuos ponus pamokyti mūsų gailėtis. Štai čia viešbutis, gal nueiti paieškoti kokios nors pramogos savo dantims. O jeigu ponas manęs ieškos? Na, ką gi, pats bus klatas. Eisiu... Taip, bet yra mažytė kliūtis – juk aš nė grašio neturiu. Et, vargšas Triufaldino! Užuočiau buvus tarnu, geriau tau būti... Kuo, klausimas? Aš juk, ačiū dievui, jokio kito darbo nemoku.

7 scena

(Florindo, su juo nešėjas ir Triufaldino)

FLORINDO. Ei! Mielas žmogau, padėkite šią skrynią nunešti viešbutin.

TRIUFALDINO. Tuoju, tik leiskite. *(Pakiša nugarą po skrynią, perima ją ant savęs ir paspiria nešėją)*

FLORINDO. Pažiūrėsime, kas per viešbutis...

TRIUFALDINO. Sinjor, viskas atlikta.

FLORINDO. O kaip viešbutis?

TRIUFALDINO. Puikus viešbutis, sinjor. Geros lovos, žavingi veidrodžiai, stebuklinga virtuvė, o kvapas iš jos net už širdies stveria. Aš jau susitariau su viešbučio tarnu. Jus sutiks kaip karalių.

FLORINDO. O jūs kas per vienas?

TRIUFALDINO. Aš tarnas.

FLORINDO. Jūs iš Venecijos?

TRIUFALDINO. Ne ne! Aš iš Bergamo, jūsų patarnavimui.

FLORINDO. O dabar jūs tarnaujate kam nors?

TRIUFALDINO. Dabar, tiesą sakant, ne.

FLORINDO. Vadinasi, šeimininko neturite?

TRIUFALDINO. Taip, dabar, kaip jūs matote, šeimininko neturiu. *(Tyliai)* Juk nemelavau, šiuo tarpu mano šeimininko čia nėra!

FLORINDO. Norėtumėt tarnauti man?

TRIUFALDINO. Jums? Kodėl gi ne? *(Tyliai)* Jeigu sąlygos geresnės, ne pro šalį marškinius pakeisti.

FLORINDO. Nors tą laiką, kai aš bsiu Venecijoje?

TRIUFALDINO. O kiek algos man skirsite?

FLORINDO. O kiek jūs prašote?

TRIUFALDINO. Kiek prašau? Tas sinjoras, kurio čia dabar nėra, moka man po 2 filipu ir išlaidas.

FLORINDO. Gerai, ir aš tiek pat mokėsiu.

TRIUFALDINO. Reikėtų truputį pridėti.

FLORINDO. O kiek gi priedo norėtumėt?

TRIUFALDINO. Tai nors po soldi kiekvieną dieną tabokai.

FLORINDO. Gerai, duosiu ir tabokai.

TRIUFALDINO. Na, jeigu taip, eisiu jums tarnauti.

FLORINDO. Tik norėčiau gauti apie jus žinių. Gerų rekomendacijų.

TRIUFALDINO. O, jeigu jūs norite rekomendacijų, tai jums tik verta nuvažiuoti į Bergamą, ten kiekvienas jums apie mane pasakys.

FLORINDO. O Venecijoje neturite nei vieno pažįstamo?

TRIUFALDINO. Aš tik šįryt atvykau, sinjor.

FLORINDO. Na, tiek to. Jūs man atrodote neblogas vaikas. Aš jus išbandysiu.

TRIUFALDINO. Išbandykit ir pamatysite.

FLORINDO. Pirmiausia man reikia sužinoti, ar nėra man laiškų pašte. Nueikite į Turino paštą ir paklauskite, ar nėra ten laiškų Florindo Aretuzi, jeigu yra, paimkite ir tučtuoju man čia atneškite, aš lauksiu.

TRIUFALDINO. O jūs tuo tarpu užsakykite pietus.

FLORINDO. Taip taip, puikiausiai. Užsakysiu. Įdomus vaikas. Jis man patinka. Po truputį išbandysiu jį.

(Jeina į viešbutį)

(Triufaldino, vėliau Beatričė ir Brigela)

TRIUFALDINO. Kiekvieną dieną po soldį, tai jau trisdešimt soldį per mėnesį, o juk netiesa, kad man moka po 2 filipų, aš tegaunu 10 paoli. O dešimt paoli – tai vienas filipas, to nežinau. Pagaliau, to sinjoro iš Turino kažkaip nebematyti. Tai beprotis! Kažkoks vaikėzas be ūsų, be barzdos, tikriausiai be proto. Tegų jį šimts. Eisiu į paštą naujam ponui laiškų parnešti. *(Išėina. Sutinka Beatričę)*

BEATRIČĖ. Geras! Tai taip tu manęs lauki!

TRIUFALDINO. Aš čia, sinjor, vis jūsų laikiu.

BEATRIČĖ. O kodėl gi čia, o ne kur aš tave palikau? Juk aš tik atsitiktinai tave čia sutikau.

TRIUFALDINO. Aš čia truputį vaikštinėjau, alkiui apmarinti.

BEATRIČĖ. Štai kas – paimk mano skrynią ir nunešk į pono Brigelos viešbutį...

BRIGELA. Štai čia kaip tik mano viešbutis, apsirikti neįmanoma.

TRIUFALDINO. Po velnių, į tą patį viešbutį!

BEATRIČĖ. Be to, nueik į Turino paštą ir paklausk, ar nėra ten man laiškų. Dargi šitaip paklausk, ar nėra ten laiškų Federigo Rasponi ir Beatričei Rasponi. Drauge su manim turėjo atvažiuoti mano sesuo.

BRIGELA. Kaip gi jūs slaptai išvykusi laukiate laiško savo tikroju ir tariamuoju vardu?

BEATRIČĖ. Aš liepiu savo ištikimam tarnui, kurs tvarko mano namus, parašyti man į Veneciją. Ir nežinau dabar, kuriuo vardu jis man parašys. Bet eime į vidų, aš jums viską smulkiai papasakosiu. Na, ko gi stovi? Eik! Paimk laiškus, aš laikiu! *(Eina į viešbutį)*

TRIUFALDINO. Tai jūs viešbučio šeimininkas?

BRIGELA. Būkite ramus, maitinsiu jus puikiai. *(Eina viešbutin)*

10 scena.

(Triufaldino, vėliau Silvio)

TRIUFALDINO. Štai tau, boba, ir ridikas! Kiek žmonių ieško tarnybos, o aš radau iš karto dvi. Ką gi, po velnių, dabar man daryti? Negaliu gi aš vienu metu dviem ponam tarnauti?! Ne? O kodėl gi ne? O argi ne paika būtų tarnauti abiem, gauti dvi algas ir dvigubą išlaikymą? Puiku, tai puiku, jeigu nepastebės. O jeigu pastebės, tada kaip? Ne bėda! Vienas pavarys, liksiu pas kitą. Po plynių, reikia pabandyti. Nors vieną dieną, bet pabandysiu. Pirmiausia eisiu į paštą laiškų parnešti. *(Eina)* Na, drąsiau!

SILVIO. Tai Federigo Rasponi tarnas. Klausykite! Ei!

TRIUFALDINO. Sinjor?

SILVIO. Kur jūsų ponas?

TRIUFALDINO. Mano ponas? Ogi čia, viešbutyje!

SILVIO. Eikite tuojau pas savo poną ir pasakykite jam, kad noriu su juo kalbėti, jeigu jis žmogus doras, tai tučtuojau čia ateina, aš laikiu jo.

TRIUFALDINO. Bet, brangusis sinjore...

SILVIO. Eikit tučtuojau!

TRIUFALDINO. Suprantate, mano pone...

SILVIO. Mažiau prieštaravimų, terauna jus velniai!

TRIUFALDINO. O kurį gi pakviesti?

SILVIO. Greičiau, o tai apkulsiu!

TRIUFALDINO. Nieko nesuprantu. Atsiųsiu tą, kurį pirmiau sutiksiu. *(Eina viešbutin)*

11 scena

(Silvio, vėliau Florindo ir Triufaldino)

SILVIO. Tai nepakenčiamas dalykas, kad nuolat prieš akis būtų konkurentas. Jeigu Federigo vieną kartą pasisekė išvengti mirties, tai antrąkart tikrai nepasiseks. Arba jis atsisakys nuo Klaričės, arba turės su manim kautis...

TRIUFALDINO. Štai šis sinjoras leidžia ugnį iš nasrų.

FLORINDO. Aš jo nepažįstu. Ko jis nori iš manęs?

TRIUFALDINO. Aš nieko nežinau. Jums leidus, einu laiškų parnešti. *(Kam man į jo reikalus kištis)*

SILVIO. O Federigo vis neateina.

FLORINDO. Sinjore, tai jūs mane kvietėte?

SILVIO. Aš? Aš netgi neturiu garbės pažinti jus, sunjore.

FLORINDO. O tarnas, kuris dabar nuėjo, sakė man, kad jūs, įsakmiai grasindamas, privertėt jį mane pakviesti.

SILVIO. Jis manęs nesuprato. Aš sakiau, kad noriu kalbėtis su jo ponu.

FLORINDO. Na, tai aš ir esu jo ponas.

SILVIO. Jūs jo ponas?

FLORINDO. Žinoma.

SILVIO. Jei taip, aš dar kartą prašau man atleisti.

FLORINDO. Niekis.

SILVIO. Sinjore, jūs svetimšalis.

FLORINDO. Aš iš Turino, jūsų patarnavimams.

SILVIO. Ar pažįstate kažkokį Federigo Rasponi?

FLORINDO. O, net per daug gerai pažįstu!

SILVIO. Jis, matote, remdamasis duotu jam tėvo žodžiu, rengiasi atimti iš manęs sužadėtinę.

FLORINDO. Būkit ramus. Federigo Rasponi negalės atimti iš jūsų sužadėtinės. Jis mirė.

SILVIO. Na taip, mes visi manėme, kad jis mirė, o jis, mano nelaimei, šiandien ryte gyvas ir sveikutėlis atvyko į Veneciją.

FLORINDO. Sinjore, jūs mane parbloškėt!

SILVIO. Aš pats ne mažiau už jus buvau parblokštas.

FLORINDO. Federigo Rasponi miręs, užtikrinu jus.

SILVIO. Federigo Rasponi gyvas, užtikrinu jus!

FLORINDO. Negalimas daiktas, jūs klystate, užtikrinu jus!

SILVIO. Merginos tėvas, sinjoras Pantalonė, padėjo visas pastangas teisybei susekti ir įsitikino, kad tai jis tikrai.

FLORINDO. Vadinasi, jis nebuvo dvikovoje nukautas, kaip visi manė.

SILVIO. Sinjore, prašau atleisti už sutrukdyimą. Jeigu jūs sutiksite jį, patarkite jam atsisakyti nuo minties vesti Klaričę, jam pačiam bus geriau. Mano vardas Silvio Lombardi. Tikiuosi, dar turėsiu garbės jus sutikti.

FLORINDO. Su džiaugsmu priimu jūsų draugiškumą. *(Tyliai)* Aš pilnas dvejonų.

SILVIO. Ar galiu sužinoti jūsų vardą?

FLORINDO. *(Tyliai)* Palaikysiu paslaptį. Oracio Ardenti – jūsų patarnavimams.

SILVIO. Sinjor Oracio, aš visuomet pasiryžęs jums padėti. *(Išeina)*

12 scena

(Florindo vienas)

FLORINDO: Kaip galėjo atsitikti, kad špaga, pervėrusi jį kiaurai, vis dėl to paliko jį gyvą? Aš pats mačiau jį kritusį, paplūdušį kraujuose. Ir taip, jeigu jis gyvas, tai geriausiai bus man grįžti į Turiną, nuraminti brangiąją Beatričę, kuri galbūt ilgisi manęs ir gailiai rauda.

(Triufaldino su kitu nešėju, kuris neša Beatričės skrynią, ir Florindo)

(Triufaldino, pastebėjęs Florindo, nusiveda nešėją atgal, kad pastarasis jo nepastebėtų)

FLORINDO. Triufaldino, nori važiuoti su manim į Turiną?

TRIUFALDINO. Kada?

FLORINDO. Tuoju.

TRIUFALDINO. Be pietų?

FLORINDO. Ne, papietausim ir važiuojam.

TRIUFALDINO. Na ką gi, pietaujant galima pagalvoti.

FLORINDO. Buvai pašte?

TRIUFALDINO. Taip, sinjore.

FLORINDO. Gavai man laiškus?

TRIUFALDINO. Gavau.

FLORINDO. Tai kur jie?

TRIUFALDINO. Tuoju. *(Traukia iš kišenės tris laiškus)* O, po velnių, aš supainiojau abiejų ponų laiškus. Kaip dabar atskirti?! Juk aš nemoku skaityti!

FLORINDO. Na, judinkis, duok šen laiškus.

TRIUFALDINO. Tuoju, tuoju, sinjore. *(Tyliai)* Ką daryti? *(Garsiai)* Matote, sinjore... Šie trys laišakai, ne visi jums. Aš čia sutikau pažįstamą tarną, su kuriuo mes drauge tarnavome Bergame. Kai pasisakiau jam, jog einu į paštą, jis paprašė manęs sužinoti, ar nėra laiškų ir jo ponui. Kaip tik jam buvo vienas laiškas, bet dabar aš nebeatskiriu, kuris.

FLORINDO. Duok šen. Aš pasiimsiu savus, o svetimus tau grąžinsiu.

TRIUFALDINO. Prašau, sinjor. Aš tik noriu bičiuliui patarnauti.

FLORINDO. Kaip? Beatričiai Rasponi laiškas. Argi Beatričė Rasponi Venecijoje?

TRIUFALDINO. Radote mano draugo laišką?

FLORINDO. Kas per vienas tas tavo draugas, kuris prašė parnešti šį laišką?

TRIUFALDINO. Tai čia vienas tarnas... Vardu Paskualė.

FLORINDO. Kam jis tarnauja?

TRIUFALDINO. Aš nežinau, sinjor.

FLORINDO. Juk turėjo jis pasakyti tau jo vardą, prašydamas laišką parnešti.

TRIUFALDINO. Žinoma... *(Tyliai)* Visai įklimpau...

FLORINDO. Tai kuo jis vardu?

TRIUFALDINO. Neatsimenu...

FLORINDO. Tai kaip gi tu?..

TRIUFALDINO. Jis man parašė raščiuką.

FLORINDO. Tai kur tas raščiukas?

TRIUFALDINO. Aš jį pašte palikau.

FLORINDO. Kokia makalynė.

TRIUFALDINO. Kaip nors išbrisiu.

FLORINDO. O kur gyvena tas Paskualė?

TRIUFALDINO. Tikrai nežinau.

FLORINDO. Tai kaip tu jam laišką įteiksi?

TRIUFALDINO. Jis sakė, kad susitiksime aikštėje.

FLORINDO. Nežinau, ką negalvoti?

TRIUFALDINO. (*Tyliai*) Bus stebuklas, jei pasiseks laišką atsiimti. (*Garsiai*) Jūs teiksitės duoti man laišką, aš pasistengsiu jį suieškoti.

FLORINDO. Ne. Šį laišką aš atplėšiu.

TRIUFALDINO. Oi oi... Ne, šito tai nedarykite. Jūs žinote, kas gresia už svetimo laiško atplėšimą?

FLORINDO. Vis tiek. Man per daug įdomus šio laiško turinys. Jis adresuotas asmeniui, kuris man artimas. Aš ramia sąžine paskaitysiu laišką.

TRIUFALDINO. (*Žiūrovams*) Galit pasveikinti mane, sinjorai. Dalykas atliktas!

FLORINDO. „Didžiai gerbiamoji sinjorina. Tamstos išvykimas sukėlė mieste daug kalbų. Visi įsitikinę, kad tamsta pasiryžai šiam žygiui dėl sinjoro Florindo. Teismas suodė, kad tamsta keliauji apsilvilkusi vyriškais drabužiais ir deda visas pastangas tamstą suimti. Šį laišką dėl tos priežasties nesiuočiau paštu Turinas-Venecija, bet per savo bičiulį, kurs nuvežęs jį į Genują jau iš ten persiųs į Veneciją. Jeigu bus kokių ypatingų naidienų, pasistengsiu jas tamstai vėl tuo pačiu keliu pranešti. Jūsų atsidavęs jums tarnas Tonino della Doira.“

TRIUFALDINO. (*Tyliai*) Puikus paprotys, nėra ko sakyti, skaityti svetimus laiškus!

FLORINDO. Ką aš girdžiu. Ką aš sužinojau iš šio laiško? Beatričė išvyko iš namų vyriškais drabužiais. Ji manęs ieško. Štai kas tikrai myli mane! Kad tik man dievas padėtų ją Venecijoje surasti! Bet brangusis Triufaldino, suieškok Paskualę ir pasistenk sužinoti iš jo, kas jo ponas, vyras ar moteris. Sužinok jo adresą, jeigu galėsi, atsivesk jį čia, už tai tave dosniai apdovanosiu.

TRIUFALDINO. Tik duokite man laišką, aš paistengsiu jį surasti.

FLORINDO. Štai laiškas. Tik žiūrėk, stenkis man tai be galo svarbu.

TRIUFALDINO. Kaip gi aš jį tokį atplėštą įteiksiu?

FLORINDO. O tu paskayk, kad įvyko nesusipratimas.

TRIUFALDINO. Tai į Turiną kol kas nebevažiuosim?

FLORINDO. Ne. Kol kas nevažiuosim. Negaišk veltui laiko, pasistenk surasti Paskualę. Beatričė Venecijoje, Federigo Venecijoje. Jeigu brolis suras ją čia, bus blogai. Būtinai turiu ją įspėti. *(Išeina)*

14 scena

(Triufaldino ir nešėjas su skrynja)

TRIUFALDINO. Džiaugiuosi, po plynių, kad nebereikės išvažiuoti. Įdomu pažiūrėti, kaip man pasiseks suderinti šias dvi tarnybas. Noriu išbandyti savo vikrumą. Nemalonu vis tik įteikti ponui atplėštą laišką. Reikės pasistengti nors gražiai jį sudėti. O dabar reikėtų užlipdyti. Kad žinočiau, kaip tai daroma? Tiesa, ne kartą esu matęs, kaip mano bobutė užlipdydavo sukramtytu duonos gabalėliu. Gal pabandyti? Nors ir gaila to trupinėlio duonos, ką bedarysi? Nurijau. Po velnių! Reikia dar kramtyti! Ką daryti, gamta savo reikalauja. Na, pabandysiu dar. *(Vėl kramto. Nori vėl nuryti, bet su didelėm pastangom susilaiko ir išima duoną iš burnos)* O, vis dėlto pasisekė! Dabar užlipdysiu laišką. Rodos, gerai. Pasirodo, aš viską sugebu puikiausiai.

(Įeina Beatričė)

BEATRIČĖ. Buvai pašte?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor.

BEATRIČĖ. Ar radai man laiškų?

TRIUFALDINO. Vieną jūsų sesutei.

BEATRIČĖ. Duok šen.

TRIUFALDINO. Štai.

BEATRIČĖ. Jis atplėštas.

TRIUFALDINO. Atplėštas? Negali būti.

BEATRIČĖ. Atplėštas ir vėl užlipdytas duona.

TRIUFALDINO. Nesuprantu, kaip tai galėjo atsitikti?

BEATRIČĖ. Tu nesupranti, a? Niekingas sukčiau, kas atplėšė laišką? Sakyk!

TRIUFALDINO. Aš jums pasakysiu visą tiesą, sinjor, prisiekiu. Kas be nuodėmės. Pašte buvo ir man laiškas. Aš menkai moku skaityti, tai per klaidą vietoj savojo atplėšiau jūsų laišką. Jau jūs man atleiskit.

BEATRIČĖ. Jeigu taip, tai dar pusė bėdos.

TRIUFALDINO. Taip taip, jau jūs manim vargšu tikėkit.

BEATRIČĖ. Tu skaitei šį laišką? Žinai, kas jame parašyta?

TRIUFALDINO. Nieko nežinau. Tokios rašysenos aš netgi nesuprantu.

BEATRIČĖ. Ir niekas jo nematė?

TRIUFALDINO. *(Išžeidęs)* O! Ką jūs!

BEATRIČĖ. Saugokis tu!

TRIUFALDINO. U!

BEATRIČĖ. Tikiuosi, jis man nemeluoja.

TRIUFALDINO. Ir čia praplaukiau!

BEATRIČĖ. Tonino – ištikimas tarnas, aš turiu būti jam dėkingas. Štai kas. Man reikia nueiti kai kuriais reikalais. O tu eik į viešbutį, atidaryk skrynią, še tau raktas, ir išvėdink mano drabužius. Kai sugrįšiu, pietausime. *(Tyliai)* Sinjoro Pantalonės vis dar nėra, o man labai reikia pinigų. *(Išėina)*

16 scena.

(Triufaldino, vėliau Pantalonė)

TRIUFALDINO. Na, išsisukau kuo puikusiai. Nuostabus aš žmogus. Dabar aš save vertinu šimtu eskudo brangiau.

PANTALONĖ. Na, drauguži, ar tavo ponas namie?

TRIUFALDINO. Na, sinjor, jo nėra namie...

PANTALONĖ. O aš žinote, kur jis nuėjo?

TRIUFALDINO. Ne, nežinau.

PANTALONĖ. O ar namie pietaus?

TRIUFALDINO. Rodosi, taip.

PANTALONĖ. Na, tai imkite piniginę ir atiduokite ponui kai sugrįš. Joje yra šimtas dukatų. Aš neturiu laiko laukti, daug reikalų. Sudie! *(Išėina)*

(Triufaldino, vėliau Florindo)

TRIUFALDINO. O pasakykite... Gerbiamasis... Tiek jį temačiau. Net nepasakė, kuriam mano ponui turiu juos atiduoti.

FLORINDO. Na, kaip? Suradai Paskualę?

TRIUFALDINO. Ne, sinjor. Paksualės aš neradau, bet užtat radau žmogų, kuris davė man pinigų su šimtu dukatų.

FLORINDO. Su šimtu dukatų? O kam tai?

TRIUFALDINO. Pasakykit tiesą, sinjor, ar jūs iš niekur nelaukiate pinigų?

FLORINDO. Kaip tik laukiau, aš rašiau čia vienam pirkliui...

TRIUFALDINO. Na, tai aišku, šie pinigai jūsų.

FLORINDO. O ką tau pasakė pinigų įdavėjas?

TRIUFALDINO. Įsakė įteikti juos savo ponui.

FLORINDO. Vadinasi, man. Argi ne aš tavo ponas? Ko čia dar abejoti?

TRIUFALDINO. *(Tyliai)* Gera jam neabejoti, kai jis nieko nežino apie kitą poną.

FLORINDO. O tu nežinai, kas būtent tau tuos pinigus įteikė?

TRIUFALDINO. Nežinau. Lyg būčiau tą žmogų matęs, bet nepamenu, kur.

FLORINDO. Matyti, tas pats pirklys, kuriam mane rekomendavo.

TRIUFALDINO. Tikriausiai tas pats ir buvo.

FLORINDO. Tai neužmiršk apie Paskualę.

TRIUFALDINO. Po pietų aš jo paieškosiu.

FLORINDO. Tai einam, paskubinsim pietus. *(Eina viešbutin)*

TRIUFALDINO. Eime, eime! Gerai, kad šį kartą neapsirikau ir atidaviau pinigus kam reikėjo.

Trečias paveikslas

(Kambarys Pantalonės namuose)

(Pantalonė ir Klaričė, vėliau Smeraldina)

PANTALONĖ. Taip ir bus, jūs ištekėsit už sinjoro Federigo. Aš daviau žodį, o juk aš ne kūdikis, ačiū dievui.

KLARIČĖ. Jūs, tėveli, turit teisės man įsakyti, bet, atleiskite, jūs – tironas...

PANTALONĖ. Kai sinjoras Federigo prašė jūsų rankos, tuomet aš jūsų klausiau ir jūs sutikot. Tuomet reikėjo kalbėti, o dabar jau per vėlu.

KLARIČĖ. Drovumas ir pagarba jums atėmė man jėgas ir liežuvį.

PANTALONĖ. Tai tegu ir dabar drovumas ir jėga padaro tą patį.

KLARIČĖ. Aš negaliu taip, tėveli.

PANTALONĖ. O kodėl?

KLARIČĖ. Jokiu būdu netekėsiu už Federigo!

PANTALONĖ. Taip labai nepatinka?

KLARIČĖ. Neapkenčiu aš jo.

PANTALONĖ. Turi manęs klausyti.

KLARIČĖ. Mano širdis nepajėgs to padaryti.

SMERALDINA. Pone, ten sinjoras Federigo trokšta pareikšti jums savo pagarbą..

PANTALONĖ. Prašyk, mes laukiame.

KLARIČĖ. O, kokia kančia!

SMERALDINA. Kas jums sinjorina? Verkiate? Tikrai visai be reikalo. Pažiūrėkite, koks gražuolis tas sinjoras Federigo. Kad man tokia laimė, tai ne tik neverkčiau, bet kvatočiau visa burna, va kaip. *(Išėina)*

PANTALONĖ. Liaukis, dukrele, paslėpk ašaras.

KLARIČĖ. Kad man širdis plyšta.

19 scena

(Beatričė ir buvusieji)

BEATRIČĖ. Mano pagarba, sinjor Pantalone.

PANTALONĖ. Sveikinu jus. Ar jau gavote piniginę su dukatais?

BEATRIČĖ. Aš? Ne.

PANTALONĖ. Aš ją atidaviau jūsų tarnui. Jūs gi pasakėte man, kad tai – patikimas žmogus.

BEATRIČĖ. O, taip. Nieko blogo neatstiks. Aš dar nesutikau jo, jis man įteiks juos, kai tik aš grįšiu. O kas atsitiko sinjorinai Klaričėi? Kodėl ji verkia?

PANTALONĖ. Brangusis sinjor Federigo, atleiskite jai. Žinia apie jūsų mirtį visai ją apkvaišino. Ilgainiui, tikiuosi, viskas susitvarkys.

BEATRIČĖ. *(Tyliai)* Štai kas, sinjor Pantalone, palikite valandėlei mudu du, gal man pasiseks ją perkalbėti.

PANTALONĖ. Sinjor, taip, aš paliksiu judu. *(Į šalį)* Reikia viską išbandyti. *(Garsiai)* Dukrele, palūkėk truputį, aš tuoj sugrįšiu. Pabūk su savo sužadėtiniu. *(Tyliai Klaričei)* Na, susipraski gi. *(Išėina)*

20 scena

(Beatričė ir Klaričė)

BEATRIČĖ. Na, sinjorina Klariče...

KLARIČĖ. Pasitraukite nuo manęs. Nedrįskite manęs užkabinti!..

BEATRIČĖ. Jūs tokia rūsti savo pažadėtajam.

KLARIČĖ. Jeigu mane privers už jūsų tekėti, tai ranką mano gausite, bet širdies – niekuomet.

BEATRIČĖ. Jūs pykstate, bet aš tikiuosi jus palenkti sau.

KLARIČĖ. Aš amžinai jūsų neapkęsiu.

BEATRIČĖ. Jeigu jūs mane pažintumėt, taip nesakytumėt.

KLARIČĖ. Aš per daug gerai žinau, kad jūs – mano laimės griovėjas.

BEATRIČĖ. Bet aš turiu būdą jums paguosti.

KLARIČĖ. Klystate. Niekas be Silvio nesugebės manęs paguosti.

BEATRIČĖ. Žinoma, tokios paguodos, kurios jūs laukiate iš Silvio, aš negaliu jums suteikti, bet galiu jūsų laimę paremti.

KLARIČĖ. Argi jums nepatinka mano mandagumas, sinjor, kad jūs dar ryžtatės mane kankinti.

BEATRIČĖ. Sinjorina Klariče, aš noriu jums patikėti vieną paslaptį.

KLARIČĖ. Nežadu jums ją išsaugoti, verčiau nepatikėkite man jos.

BEATRIČĖ. Jūsų pačios rūstumas neleidžia man jus padaryti laiminga.

KLARIČĖ. Jūs tegalit mane nelaiminga padaryti.

BEATRIČĖ. Klystate ir kad jus įtikinčiau, kalbėsiu visai nuoširdžiai. Jeigu jūs manęs nenorite, tai ir man nėra kas su jumis veikti. Jūs pažadėjote savo ranką kitam, mano širdis taip pat kitam atiduota.

KLARIČĖ. Ot dabar jūs pradėdat man patikti.

BEATRIČĖ. Ar nesakiau, kad turiu būdą jums paguosti?

KLARIČĖ. Bijau, ar jūs manęs neapgaudinėjate.

BEATRIČĖ. Ne, sinjorina. Kalbu ranką ant širdies padėjus ir jeigu sugebėsite išsaugoti paslaptį, aš jums kai ką pasakysiu, kas jūsų širdį visai nuramins.

KLARIČĖ. Prisiekiu tylėti.

BEATRIČĖ. Aš nesu Federigo Rasponi, aš jo sesuo Beatričė Rasponi.

KLARIČĖ. Ach, ką jūs kalbate? Jūs moteris?

BEATRIČĖ. Taip, aš moteris. Tai pagalvokite pati, ar galiu reikalauti sutuoktuvių su jumis?

KLARIČĖ. O kurgi jūsų brolis?

BEATRIČĖ. Deja, jis tikrai žuvo dvikovoje. Jo mirties kaltininku palaikė mano mylimąjį, kurio aš dabar ieškau.

KLARIČĖ. O Silvio jūs leidžiat pasakyti?

BEATRIČĖ. Ne. Priešingai, aš jums griežčiausiai draudžiu tai.

KLARIČĖ. Gerai, aš nesakysiu.

BEATRIČĖ. Žiūrėkite, aš jumis pasitikiu.

KLARIČĖ. Prisiekiu, aš tylėsiu.

BEATRIČĖ. Duokite man ranką.

KLARIČĖ. Na, matote...

BEATRIČĖ. Gal bijotės, kad aš – ne moteris? Aš pateiksiu nenuginčijamus įrodymus. Ženklan amžinos draugystės ir ištikimybės, paspauskime viena kitai rankas.

KLARIČĖ. Tikiu, kad manęs neapgausite.

21 scena

(Pantalonė ir buvusieji)

PANTALONĖ. Tai ir puiku. Aš be galo džiaugiuosi. Mano dukrele, kaip veikia tu pasikeitei.

KLARIČĖ. Bet, tėveli...

PANTALONĖ. Dukrele, aš tuoj einu pakalbėti su ponu Silvio.

KLARIČĖ. Dėl dievo, neerzinkit jo.

PANTALONĖ. Kas dar? Ar tik neatiduoti jus jam?

KLARIČĖ. Aš nesakau, bet...

PANTALONĖ. Bet ar ne bet, o reikalas baigtas. Jūsų tauriausias tarnas, ponai.

BEATRIČĖ. Paklauskite...

PANTALONĖ. Jūs vyras ir žmona!

KLARIČĖ. Dėl dievo!

PANTALONĖ. Vakare paplepėsime. *(Išeina)*

22 scena

(Klaričė ir Beatričė)

KLARIČĖ. Ach, sinjorina Beatričė, juo toliau, juo blogiau.

BEATRIČĖ. Pakentėkit truputj. Viskas gali įvykti, tik ne mūsų vestuvės.

UŽDANGA

(Intermedija)

Pirmo veiksmo pabaiga

TARNAI. Pertrauka (15-20 min.)

ANTRAS VEIKSMAS

Pirmas paveikslas

(Vidaus kiemelis Pantalonės namuose)

1 scena

(Silvio ir Daktaras)

SILVIO. Tėveli, prašau jus, palikite mane ramybėje.

DAKTARAS. Ne, tu palauk, atsakyk man!

SILVIO. Aš kaip nesavas!

DAKTARAS. Ko atėjai į Pantalonės kiemą?

SILVIO. Aš noriu, kad jis tesėtų duotą žodį, o jeigu ne, teatsilygina už žiaurų manęs įžeidimą.

DAKTARAS. Negalima gi tokį dalyką daryti jo paties namuose. Esi beprotis taip pasiduodamas apmaudui.

SILVIO. Kas su manim blogai elgiasi, nėra vertas mažiausio pasigailėjimo.

DAKTARAS. Visa tai tiesa. Bet nereikia taip skubėti. Aš palauksiu čia sinjoro Pantalonės.

SILVIO. Bet aš, sinjor tėveli...

DAKTARAS. Bet aš, sinjor sūneli, noriu, kad manęs klausytum.

SILVIO. Gerai, aš paklausysiu. Aš išeinu, pakalbėkite su juo. Aš palauksiu pas vaistininką. Bet jeigu sinjoras Pantalonė bus nepalaužiamas, tai su juo saviškai pakalbėsiu. *(Išėina)*

2 scena

(Daktaras, vėliau Pantalonė)

DAKTARAS. Vargšas kūdikis, aš jį suprantu. Norėčiau, kad Silvio nusiramintų ir kad pyktis nenuvestų jo per toli...

PANTALONĖ. Ką gi čia Daktaras veikia mano kieme.

DAKTARAS. A, sinjoras Pantalonė, mano pagarba.

PANTALONĖ. Jūsų kuklus tarnas, sinjore Daktare, o aš kaip tik skubėjau pas jus ir jūsų sūnų.

DAKTARAS. Taip? Bravo! Puiku! Aš tikiuosi, ėjote mūsų nuraminti ir pranešti, kad sinjorina Klaričė tikrai bus mano sūnaus žmona?

PANTALONÉ. Norėjote pasakyti...

DAKTARAS. O, dėl dievo. Nereikia kitų pasiaiškinimų. Aš suprantu, kokioj padėty atsidūrėte. Bet visa tai ištirps mūsų draugiškumo jūroje.

PANTALONÉ. Duotas Federigo pasižadėjimas...

DAKTARAS. Ir užkluptas juo netikėtai, jūs nesuskubote pagalvoti, kokį įžeidimą darote mūsų namuose...

PANTALONÉ. Nėra kalbos apie įžeidimą, kada kitas susitarimas...

DAKTARAS. Suprantu, ką norite paskayti. Iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad sužadėtuvs su turiniečiu nesugriaunamos, nes surištos judviejų susitarimu. Bet tai buvo tik judviejų susitarimas, tuo tarpu mūsų susitarimą patvirtino ir pati mergaitė.

PANTALONÉ. Tiesa, bet...

DAKTARAS. O juk jums yra žinoma, kad sutuoktuvs *Genjinyus et non cencubitum facit cirum*.

PANTALONÉ. Aš lotyniškai nemoku ir sakau...

DAKTARAS. Negalima gi žudyti mergaitės!

PANTALONÉ. Ar jūs turite dar ką pasakyti?

DAKTARAS. Aš viską pasakiau.

PANTALONÉ. Baigėte?

DAKTARAS. Baigiau.

PANTALONÉ. Galiu kalbėti.

DAKTARAS. Kalbėkit.

PANTALONÉ. Mielas mano Daktare, visas jūsų mokslis...

DAKTARAS. Dėl kraičio susitarsime, truputį daugiau ar truputį mažiau, man vis tiek.

PANTALONÉ. Vėl ta pati muzika. Ar leisite man kalbėti?

DAKTARAS. Kalbėkit.

PANTALONÉ. Jūsų mokslis puikus daiktas, bet šiuo atveju jis niekam tikęs. Ir...

DAKTARAS. Ir jūs leisite tokias vedybas?

PANTALONÉ. Mano duktė sutinka, tai ir jokių ginčų šiuo klausimu negai būti. Aš tyčia ėjau pas jus pranešti tai. Labai gaila...

DAKTARAS. Jūsų dukterim aš nesistebiu, bet stebiuosi jumis, sinjore, kai jūs taip blogai su manimi elgiatės. Jeigu jūs nebuvote tikras, kad Federigo mirė, nereikėjo duoti žodžio mano sūnui, bet jį davęs turite tesėti. Jūs piktai pasielgėte su manim. Leiskite... jūs įžeidėti Lombardi giminę. Įžeidimas... Kaži, ar tik neateis diena, neleisiu... Kada jums teks už tai atsilyginti. Jei galėčiau. Maldauju. Oi, saugokitės, tikrai ateis tokia diena! *(Išėina)*

3 scena

(Pantalonė, vėliau Silvio)

PANTALONĖ. Na ir vėl naujas nesmagumas!

SILVIO. Jūsų tarnas, pone!

PANTALONĖ. Turiu garbės!

SILVIO. Aš kai ką esu girdėjęs iš savo tėvo, argi tektų tuo patikėti?

PANTALONĖ. Jeigu sakė jūsų tėvelis, vadinasi, teisybė.

SILVIO. Vadinasi, nutarta apvedinti sinjoriną Klaričę su Federigo?

PANTALONĖ. Taip, nutarta ir pasirašyta.

SILVIO. Stebiuosi, kad kalbate tai su tokiu abuoju. Jūs žemas žmogus, jūs netesite garbės žodžio!

PANTALONĖ. O čia kas? Tai taip jūs leidžiate sau kalbėti su pagyvenusiu žmogum, nepaisydamas mano padėties.

SILVIO. Nežinau, kas dar sulaiko mane, kad... aš neperskrodžiu jūsų kiaurai!

PANTALONĖ. Gerbiamasis pone, aš ne varlė! Mano namuose jūs sau leidžiate panašius dalykus?

SILVIO. Galite išeiti iš namų ir aš tamstą perdursiu ten.

PANTALONĖ. Stebiuosi jumis, sinjor...

SILVIO. Išeikit, jeigu turit nors lašą savigarbos!

PANTALONĖ. Mano būklės žmogus yra vertas pagarbos, sinjor...

SILVIO. Jūs bailys, jūs niekšas, jūs plebėjus!..

PANTALONĖ. O jūs, pone, akiplėša!

SILVIO. *(Ištraukia špagą)* Prisiekiu...

PANTALONĖ. Pagalbos!

4 scena

(Beatričė ir buvusieji)

BEATRIČĖ. *(Atkreipusi špagą į Silvio)* Štai aš jūsų pagalbon!

PANTALONĖ. Sinjore. Brangus žente, padėk!

SILVIO. Su tavim aš ir norėjau kautis!

BEATRIČĖ. Ką bedarysi, tenka.

PANTALONÉ. O, ženteli mano...

BEATRIČĖ. Aš jūsų nebijau!

PANTALONÉ. Pagalbos! Ar nėra ten ko nors? (*Bėga gatvėn. Beatričė ir Silvio kaunasi. Silvio parpuola žemėn. Špaga iškrenta jam iš rankų, o Beatričė prideda ginklą prie krūtinės.*)

5 scena

(*Klaričė ir buvusieji*)

KLARIČĖ. Ach, liaukitės!

BEATRIČĖ. Skaisčioji Klariče, dėl jūsų aš paliksiu gyvą Silvio, o jūs atsidėkodama atimkit priesaiką.
(*Išeina*)

6 scena

(*Silvio ir Klaričė*)

KLARIČĖ. Ar jus nesužeidė, mano brangiausias?

SILVIO. O, klastingoji apgavike! Jūs brangiausiuoju vadinote Silvio! Tuo žodžiu jūs išjuokiate mylimąjį, atstumtą sužadėtinį!

KLARIČĖ. Ne, Silvio, aš nenusipelniau tų priekaištų. Aš myliu jus, aš jums esu ištikima.

SILVIO. O, melage! Tu man ištikima? A?! Tu tai vadini ištikimybe? Prisiekti meilę kitam?

KLARIČĖ. Aš neprisiekiu kito mylėti ir niekuomet neprisieksiu. Mirsiu, bet neapleisiu jūsų!

SILVIO. Aš pats girdėjau, kaip jis jus priesaika surišo.

KLARIČĖ. Tai ne meilės priesaika, ji neverčia manęs tekėti už jo.

SILVIO. Tai ką gi jam prisiekėt?

KLARIČĖ. Silvio, mano brangusis, atleiskit, aš negaliu to pasakyti.

SILVIO. Kodėl?

KLARIČĖ. Todėl, kad prisiekiau tylėti.

SILVIO. Tai, vadinasi, jūs kalta.

KLARIČĖ. Ne, aš nekalta.

SILVIO. Kam jūs prisiekėt tylėti?

KLARIČĖ. Federigo.

SILVIO. Ir po to jūs išdrįsite įtikinėti, kad mylite mane? Tik kvailas jums patiks. O aš tuo nepatikėsiu, žiauri suvedžiotoja! Šalin iš mano akių!

KLARIČĖ. Visa širdim aš myliu jus!

SILVIO. O aš visa siela neapkenčiu jūsų!

KLARIČĖ. Numirsiu, jei neatleisite!

SILVIO. Man maloniau būtų matyti jūsų kraują nei jūsų apgavystę!

KLARIČĖ. Jei taip, aš suteiksiu jums tą malonumą. Taip žiaurus jūs savajai Klaričei!

SILVIO. Jūs išmokėte mane būti žiauriu!

KLARIČĖ. Tai jūs geidžiate mano mirties?

SILVIO. Aš pats nežinau, ko aš geidžiu.

KLARIČĖ. Pasistengsiu jus įtikinti. *(Prideda ginklą prie krūtinės)*

7 scena

(Smeraldina ir buvusieji)

SMERALDINA. *(Atima ginklą iš Klaričės)* Liaukitės, po velnių, ką jūs darote? O jūs, šunie, nekrikšte, argi leisite jai numirti? Kas per širdis jūsų krūtinėje? Tigro, liūto ar šėtono? Ar nenorite pasigrožėti šiuo jaunuoliu, dėl kurio moteris žudosi?! Liaukitės, panele! Kas jis? Gal jis jūsų visai nebenori? Kas jūsų nenori, tas ir nėra vertas. Tesidangina pragaran tas žmogžudys, o jūs eikite su manimi. *(Meta špagą žemėn, Silvio ją pakelia)*

KLARIČĖ. *(Rauda)* Nedėkingasis. Ar įmanoma, kad mano mirtis nesukeltų jam nei atodūsio. Skausmas užmuš mane, aš mirsiu, tesidžiaugia! Ateis laikas, kada jūs įsitikinsit mano nekaltumu ir savo laukiniu žiaurumu. Bet bus jau per vėlu, bus jau per vėlu! *(Išeina)*

8 scena

(Smeraldina ir Silvio)

SMERALDINA. To tai jau aš negaliu suprasti. Matyti, kaip mergaitė ruošiasi atimti sua gyvybę, ir stovėti ir žiūrėti į tai, kaip į kokią komediją scenoje!

SILVIO. Tu manai, kad ji ruošėsi nusižudyti!

SMERALDINA. Nežinau, viena nežinau aiškiai, jei būčiau nesuskubusi sulaikyti, tos vargšės jau nebebūtų šiame pasaulyje.

SILVIO. O, dar daug vandens nutekėtų, kol ginklas pervertų jos širdį!

SMERALDINA. Na ir melagis! Jinai buvo per plauką nuo mirties.

SILVIO. Bobiškos komedijos.

SMERALDINA. Kurgi. Oi, vyrai vyrai... Bobiškos komedijos... Pasakysiu, kaip kalbama. Padalinom pusiau – mums kevalai, o jums grūdeliai. Moteris tai tik apkalba, kad jos apgavikės, o vyrai tiek ir tedaro, kad apgaudinėja kiekviename žingsnyje. Apie moteris pliauškia, o apie vyrus nė šnipšt. Mus keikia, o jums kaip nuo žąsies vadnuo. O žinote kodėl? Ogi todėl, kad įstatymus rašo vyrai, ot jeigu to griebtųsi moteris, tai išeitų kaip tik piresingai. Jeigu taip man pavestų reikalą, kiekvienam neištikimam vyrui duočiau po šakelę į rankas ir visi miestai tankiomis giriomis pavirstų. *(Išeina)*

9 scena

(Silvio vienas)

SILVIO. Žinoma, Klaričė man neištikima, ir prisidengus priesaika stengiasi teisybę paslėpti. Šis netikėlis mirs ir Klaričė matys, kaip jis krauju apmoka jos apgavystę. *(Išeina)*

Antras paveikslas

(Viešbučio salė. Dvejos durys priekyje ir dvejos šonuose)

10 scena

(Triufaldino, vėliau Florindo)

TRIUFALDINO. Pasiutusiai nesiseka man. Iš dviejų ponų nei vienas dar neatėjo pietauti. O paskui ateis abu ir aš įkliūsiu, dviem iš karto negi patarnausi, tai ir paaiškės viskas. Tss!.. Vienas jau čia. Juo geriau.

FLORINDO. Na, kaip, suradai tą Paskualę?

TRIUFALDINO. O argi mudu nesusitarėm, sinjor, kad eisiu jo ieškoti po pietų?

FLORINDO. Negaliu sulaukti.

TRIUFALDINO. Įsidėmėkite, sinjor, kad čionai reikia valgyti, kas nevalgo, tuoj suserga...

FLORINDO. Aš turiu išeiti skubiu reikalu. Jeigu sugrįšiu pietums – gerai, o jei ne, tai vakare pavalgysiu. O tu, jeigu nori, liepk paduoti pietus.

TRIUFALDINO. Labai gerai. Tvarkykitės, sinjor, kaip jums bus patogiau, tai jūsų reikalas.

FLORINDO. Ši piniginė sveria mano kišenę, paimk, padėk ją skrynion. Štai raktas.

TRIUFALDINO. Gerai, aš jūdėsiu, o raktą tuoj jums atnešiu.

FLORINDO. Ne ne, paskui atiduosi. Aš skubu. Jeigu aš nesugrįšiu pietums, tai tu ateik į aikštę, ar nebegaliu sulaukti, kada pagaliau tu surasi Paskualę. *(Išėina)*

11 scena

(Triufaldino, vėliau Beatričė (su popieriaus lakštu rankoje))

TRIUFALDINO. Gerai, kad leido man užsisakyti pietus: baisiausiai išalkau. Jeigu jis nenori valgyti – jo valia. O mano kompleksija bado nepakelia. Eisiu, paslėpsiu piniginę. O ir...

BEATRIČĖ. Ei! Triufaldino!

TRIUFALDINO. O, antras velnias!

BEATRIČĖ. Sinjoras Pantalonė įteikė tau piniginę su šimtu dukatų?

TRIUFALDINO. Taip, sinjore.

BEATRIČĖ. O kodėl gi tu jos neatiduodi man?

TRIUFALDINO. O argi tai jūsų malonės?

BEATRIČĖ. Kaip, ar tai mano? O ką jis tau pasakė įteikdamas?

TRIUFALDINO. Liepė įteikti mano ponui.

BEATRIČĖ. O kas gi tavo ponas?

TRIUFALDINO. Jūs, jūsų malone.

BEATRIČĖ. Tai kodėl gi tu klausi, ar man ta piniginė?

TRIUFALDINO. Tai, vadinasi, jūsų?

BEATRIČĖ. Kur piniginė?

TRIUFALDINO. Štai ji.

BEATRIČĖ. Teisingai?

TRIUFALDINO. Aš jų nepaliečiau, sinjor!

BEATRIČĖ. Patikrinsiu!

TRIUFALDINO. Vos vos neįkliuvau, bet išsisukau. O ką tas antras pasakys? Na, ką gi? Jeigu pinigai ne jo, tai neturės ką sakyti!

BEATRIČĖ. Viešbučio šeimininkas čia?

TRIUFALDINO. Čia, sinjor.

BEATRIČĖ. Pasakyk jam, kad su manim pietaus bičiulis: tegul pagamina dar ką nors geresnio.

TRIUFALDINO. Galite pasitikėti manim.

BEATRIČĖ. Taip, užsakyk, sutvarkyk. Še tau vekselis, paslėpk jį skrynion. Žiūrėk, būk atsargus. Čia vekselis keturiems tūkstančiams skudi.

TRIUFALDINO. Nebijokit, aš tuoj paslėpsiu.

BEATRIČĖ. Tik žiūrėk, kad viskas būtų paruošta. Vargšas Pantalonė, taip išsigando! Reikia jį truputį pralinksminti. *(Išeina)*

12 scena

(Triufaldino, vėliau Brigela)

TRIUFALDINO. Na, dabar turiu pasirodyti, ką aš galiu. Pirmą sykį mano ponas man užsako pietus. Turiu įrodyti, koks puikus mano skonis. Padėsiu tą popiergalį į vietą, o paskui... Paskui padėsiu. Neverta gaišti, ei, kas tenai? Pakvieskite mano poną Brigelą, man reikia su juo pakalbėti. Geri pietūs – nebūtinai pačių patiekalų gerumas, svarbu tinkamai paruošti juos.

BRIGELA. Klausau, sinjor Triufaldino. Ką įsakysite?

TRIUFALDINO. Pas mano poną atvyks pietų bičiulis, tai jis nori, kad pagamintumėt daugiau, tik paskubėkit. Ar turėsite pakankamą atsargą produktų?

BRIGELA. Visuomet visko turiu atsargoje. Per pusvalandį galiu paruošti kokius tik norėsite pietus.

TRIUFALDINO. O kokie patiekalai?

BRIGELA. Pirmas davinys – sriuba, fritūra, virta mėsa ir frikando.

TRIUFALDINO. Tris pirmus žinau, bet koks tai daiktas tas prikando – neišmanau.

BRIGELA. Tai prancūziškas valgis. Mėsa su padažu. Labai skanu.

TRIUFALDINO. Puiku. Pirmas davinys tinka. Na, o antras?

BRIGELA. Antru duosime kepsnį, saločius, mėsos paštetą ir pudingą.

TRIUFALDINO. Būdingas? Kas per velnias?

BRIGELA. Aš sakau pudingas, angliškas, labai gardus valgis.

TRIUFALDINO. Puiku, aš patenkintas. O kaip mes tuos valgius sutvarkysime ant stalo?

BRIGELA. Labai paprastai. Tarnas viską padarys.

TRIUFALDINO. Ne, drauguži, aš branginu sugebėjimą paduoti, visų svarbiausia – gražiai paduoti.

BRIGELA. *(Rodo)* Štai pavyzdys, čia padėsime sriubą, čia fritūrą, o čia štai taip virtą mėsą, o šitaip – frikando.

TRIUFALDINO. Ne, negerai! Vidury taip nieko ir nebus?

BRIGELA. Tuomet teks paduoti penkis patiekalus.

TRIUFALDINO. Na, penkis, tai penkis.

BRIGELA. O gal pastatyti j vidurj padažą.

TRIUFALDINO. Ne, mielas drauge, čia jūs nieko nesuprantate, negalima dėti padažo j vidurj. Vidury turi stovėti sriuba.

BRIGELA. Gerai. Tai iš vienos pusės mėsa, o iš kitos – dažinys.

TRIUFALDINO. Oi ne, jokiū būdu. Jūs mokate, o valgius padavinėti – ne! Aš jus pamokysiu.

(Atsiklaupia, rodo j grindis) Įsivaizduokite, kad tai stalas. (Nuplėšia vekselio kampą ir deda jį per vidurj)

Žiūrėkite, kaip reikia padėti tuos penkis patiekalus: čia, vidury, pavyzdžiui, sriuba... *(Atplėšia dar vekselio)*

Štai čia, iš šitos pusės, virta mėsa... *(Atplėšia dar vekselio ir deda iš priešingos pusės)* Iš tos –

fritūra. *(Perplėšia likusią vekselio dalį pusiau ir išdeda gabalus)* Čia padažas, o čia patiekalas prikando.

Na, kaip manote, ar gerai bus?

BRIGELA. Gerai tai gerai, tik padažas toli nuo mėsos.

TRIUFALDINO. O mes tuoj pabandysime patraukti jį arčiau, Oi, ką jūs darote, išliesite padažą.

13 scena

(Beatričė, Pantalone ir buvusieji)

BEATRIČĖ. Ką tu čia veiki keliaklupščiais?

TRIUFALDINO. Na mat, čia žymėjau, kaip reikės pietus paduoti.

BEATRIČĖ. O kas čia per popierius?

TRIUFALDINO. O, po šimts velnių, berods tas pats popierius, kurį jis man davė.

BEATRIČĖ. Juk tai mano vekselis?!

TRIUFALDINO. Atleiskite, mes jį tuoj suklijuosime.

BEATRIČĖ. Plėšike! Tai taip tu saugai mano daiktus!? Tokius svarbius daiktus? Tave užmušti maža! Ką pasakysite sinjor Pantalone? Ar begalima didesnę kvailystę padaryti?

PANTALONĖ. Tikrai, nors mirk juokais. Bloga būtų jums, jei negalėtumėte atitaisyti, bet dabar nėra ko nuogąstauti, nes aš čia pat. Parašysiu jums kitą vekselį ir baigtas kriukis.

BEATRIČĖ. Tai pusgalvis!

TRIUFALDINO. Visa bėda tai, kad Brigela nemoka padavinėti j stalą.

BRIGELA. Jam jokiū būdu negali įtikti.

TRIUFALDINO. Jau aš toks žmogus, kad žinau...

BEATRIČĖ. Eik po velnių iš čia.

TRIUFALDINO. Svarbiausia – tvarka.

BEATRIČĖ. Nešdinkis, tau paskayta.

TRIUFALDINO. Kai dėl padavinėjimo, niekam pasaulyje nenusileisiu. *(Išeina)*

BRIGELA. Nesuprantu to žmogaus. Ar jis toks sukta, ar kvailokas.

BEATRIČĖ. Jis sukta, tik apsimeta kvailiu. Na, tai ką duosite pietums?

PANTALONĖ. Ot, jeigu duotumėte man kotletą su makaronais, dantys mano nekokie, pavalgyčiau mielai.

BEATRIČĖ. Girdite? Kotletų.

BRIGELA. Viską tuoj paruošiu. Prašau į valgomąjį, po valandėlės paduosime.

BEATRIČĖ. Pasakykite Triufaldinui, kad jis patarnautų.

BRIGELA. Pasakysiu, sinjor. *(Išeina)*

14 scena

(Beatričė, Pantalonė, vėliau tarnai ir pagaliau Triufaldino)

BEATRIČĖ. Sinjore Pantalone, nebežinau, ar jus galės patenkinti tokie kuklūs pietūs?

PANTALONĖ. Kas jums, brangusis? Ir taip jūs per daug varginatės. Jūs darote dėl manęs tai, ką aš dėl jūsų turėčiau daryti, bet matote, mano namuose jauna mergaitė ir kol viskas bus sutvarkyta kaip pridera, jums nepatogu būti drauge. Priėmiau jūsų malonų kvietimą, kad bent kiek atsigaučiau ir išsiblaškyčiau. Aš vis dar tebedrebu iš baimės. Jeigu ne jūs, mano sūnau, tas nenaudėlis tikrai mane būtų nudėjęs.

BEATRIČĖ. Neapsakomai džiaugiuosi laiku suspėjęs.

TRIUFALDINO. *(Nešdamas sriubą)* Prašau į kambarį, aš patarnausiu.

BEATRIČĖ. Eik pirmas ir įpilk sriubos.

TRIUFALDINO. Oi ne. Malonėkite eiti jūs.

PANTALONĖ. Didelis juokdarys tas jūsų tarnas. *(Eina kambarin)*

BEATRIČĖ. Mažiau sąmojaus, daugiau atidumo.

TRIUFALDINO. Tai matote, kaip patarnaujama. Po vieną patiekalą iš karto. Ponai leidžia pinigus, o jokio malonumo nesusilaukia. Kas žino, gal ir ta sriuba nieko verta? Gal paragauti? *(Ragauja, šaukštą iš kišenės išsitraukęs)* Įrankį visuomet su savim reikia neštis. Nebloga! Galėjo būti daug menkesnė. *(Ieina kambarin)*

(Tarnas su bliūdu, vėliau Triufaldino, vėliau Florindo, vėliau Beatričė ir kiti tarnai)

TARNAS. Ar ilgai man teks laukti, kol jis ateis valgio pasiimti?

TRIUFALDINO. Gi štai, jis čia, o čia kas?

TARNAS. Virta mėsa. Einu kitų atnešti. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. Avinukas ar veršiukas čia? Rodos, avinukas! Ot paragausiu ir tiek. *(Ragauja)* Nei čia avinukas, nei čia veršiukas, o tikriausiai sena avis! *(Ruošiasi įeiti kambarin)*

FLORINDO. *(Sutikdamas jį)* O tu kur?

TRIUFALDINO. Oi, pražuvau!

FLORINDO. Kurgi eini su lėkšte?

TRIUFALDINO. Patarnauju pietums, sinjor.

FLORINDO. Kam?

TRIUFALDINO. Jūsų malonei.

FLORINDO. Kodėl gi neši, kai aš dar nesugrįžęs?

TRIUFALDINO. Aš pamačiau jus pro langą. *(Tyliai)* Reikia kaip nors išsisukti.

FLORINDO. Ir kodėl pradedi mėsa, o ne sriuba?

TRIUFALDINO. Čia, Venecijoje, visuomet taip valgoma. Sriuba pabaigoje.

FLORINDO. Aš taip nepratęs. Aš noriu sriubos. Nešk tai atgal į virtuvę.

TRIUFALDINO. Taip, sinjor. Bus padaryta.

FLORINDO. Ir pasiskubink. Po pietų aš noriu pailsėti.

TRIUFALDINO. Tuoju. *(Pasisuka lyg nuduodamas eiti virtuvėn)*

FLORINDO. Argi man nepasisektų surasti Beatričės. *(Nueina priešingon pusėn, o Triufaldino bėga su valgiu pas Beatričę)*

TARNAS. Amžinai tenka jo laukti, Triufaldino!

TRIUFALDINO. Aš čia. Greičiau padenk stalą anam kambary kitam atvykusiam ponui ir skubiai nešk sriubą.

TARNAS. Tuoj. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. O čia kas per valgis? Turbūt tai ir bus tas triku driku. *(Ragauja)* Stebuklinga. Garbės žodis, gardu! *(Neša valgį Beatričei. Tarnai neša visus reikalingus daiktus Florindo stalą padengti)*

TRIUFALDINO. Tai man vyrai! Puiku! Vikrūs kaip katės. Ot kad man pasisektų abiems iš karto prie stalo patarnauti, o tai apsisukčiau. Greičiau, vyručiai, sriubą!

TARNAS. Rūpinkitės stalu, o visu kuo kitu mes pasirūpinsime. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. O aš norėčiau suskubti ir šen, ir ten. *(Tarnas atneša Florindo sriubą)*

TRIUFALDINO. *(Paėmęs sriubą iš jo)* Iš čia jau aš pats nunešti sugebėsiu, atneškite valgį dar į šitą kambarį. *(Neša Florindo sriubą)*

TARNAS. Tai juokdarys, nori patarnauti ir šen, ir ten. Tapatarnauja! Arbatpinigių aš vis tiek turiu gauti. *(Triufaldino ateina iš Florindo kambario)*

BEATRIČĖ. *(Šaukia)* Triufaldino!

TARNAS. Ei, tamsta, šaukia tamstos ponas.

TRIUFALDINO. Štai ir aš! *(Eina pas Beatričę. Tarnai atneša mėsą dėl Florindo)*

TRIUFALDINO. *(Ima mėsą, o jis eina pas Beatričę ir išeina iš ten tuč tuojau nešvarių lėkščių nešinas. Ateina tarnas su bliūdu)*

FLORINDO. *(Šaukia)* Triufaldino!

TRIUFALDINO. *(Nori paimti bliūdą)* Duok šen.

TARNAS. Aš pats nunešiu.

TRIUFALDINO. O ar negirdėjai, kad mane šaukė? *(Ima bliūdą ir neša pas Florindo)*

TARNAS. Devintas stebuklas! Viską nori pats padaryti. *(Ii tarnas atneša bitkelius, atiduoda esančiam kambaryje tarnui ir išeina)*

TARNAS. Aš pats paduočiau, bet bijau, juodukas pradės keiktis.

TRIUFALDINO. *(Nešvarių lėkščių nešinas išeina iš Florindo kambario)*

TARNAS. Prašau, sinjore, gabenkite šiuos kotletus savo ponui.

TRIUFALDINO. *(Priimdamas)* Kotletus?

TARNAS. Taip, ekstra užsakytas valgis. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. Ekstra užsakytas! Puiku! O kuriam aš turiu juos nunešti? Kuris iš dviejų šėtonų juos užsakė? Jeigu nueičiau virtuvės pasiklausti, sukelčiau įtarimų, o jei apsiriksiu, ne ten nunešiu, antras jų pasiges. Šis taip aš padarysiu... Tai gudri galvelė! Padalysiu pusiau, į dvi lėkštes padėsiu, vieną vienam, o kitą kitam ir tuo būdu tas, kuris jų užsisakė, tikrai gaus. *(Paima antrą lėkštę ir padalina valgį pusiau)* Keturi ir keturi. Ir vienas atliekamas. O kam gi tas? Nenorėdamas nei vieno nuskriausti, aš pats suvalgysiu. *(Valgo)* Na, dabar jau gerai! Nunešim pirma šitam. *(Vieną lėkštę padeda ant grindų, kitą neša Beatričiai)*

TARNAS. *(Atneša pudingą)* Triufaldino!

TRIUFALDINO. *(Įlėjęs iš Beatričės kambario)* Aš čia!

TARNAS. Nuneški pudingą. Palaukit, tuojau. *(Pakelia lėkštę nuo grindų ir neša Florindo)*

TARNAS. Apsirinkat. Šis valgis ne čia.

TRIUFALDINO. Sinjor, taip. Aš tai žinau, jau ten nunešiau, bet mano ponas siunčia šiuos keturis gabaliukus norėdamas pavaišinti svetimšalį!

TARNAS. Tai vadinasi, jie pažįstami, bičiuliai? Galėtų drauge papietauti.

TRIUFALDINO. *(Grįždamas iš Florindo)* O čia kas? Kas čia per stebuklas?

TARNAS. Tai angliškas pudingas.

TRIUFALDINO. O šitas kas?

TARNAS. Jūsų ponui. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. Kas per velnias, tas pudingas? Kvepia puikiai, tartum bulvių košė. Ach, kad tai būtų bulvių košė, tai būtų gerai! Paragausiu! *(Išsitraukia iš kišenės šaukštą, valgo)* Polenta ne polenta, bet panašu. *(Valgo)* Galima sakyti, net gardesnis už polentą.

BEATRIČĖ. *(Šaukia)* Triufaldino!

TRIUFALDINO. *(Prikimšta burna valgio)* Einu!

FLORINDO. Triufaldino!

TRIUFALDINO. Aš čia!.. *(Valgo)* Ot, gardumėlis! Dar truputį ir einu!

BEATRIČĖ. *(Jeina, mato Triufaldino bevalgantį, paspiria ir sako)* Eik prie stalo! *(Grįžta į kambarį)*

TRIUFALDINO. *(Padeda pudingą ant grindų ir eina pas Beatričę)*

FLORINDO. *(Jėjęs šaukia)* Triufaldino! Kurgi dingo tas velnias?

TRIUFALDINO. *(Jėjęs)* Aš čia.

FLORINDO. Kur tu? Kurgi tu slapstaisi?

TRIUFALDINO. Aš išnešiau lėkštes, sinjor.

FLORINDO. Yra dar kas valgyti?

TRIUFALDINO. Tuoj sužinosiu.

FLORINDO. Greičiau, pasiskubink, sakau tau, aš noriu pailsėti. *(Išeina savo kambarin)*

TRIUFALDINO. Tuoj. Ei! Tarnai, yra ten dar kas nors pagaminta? *(Slepia pudingą)* Jau šitą pudingą aš sau pasidėsiu.

TARNAS. Štai kepsnys.

TRIUFALDINO. *(Paėmęs)* Greičiau vaisių.

TARNAS. Tartum dega! Tuojau. *(Išeina)*

TRIUFALDINO. Kepsnį nunešiu šitam. *(Eina pas Florindo)*

TARNAS. Štai vaisiai, kur jūs dingote?

TRIUFALDINO. *(Nuo Florindo)* Aš čia.

TARNAS. Štai vaisiai, prašau. Ar dar ką nors įsakysite?

TRIUFALDINO. Lukterėkit. (*Neša vaisius Beatričei*)

TARNAS. Strikt čionai, šust tenai, tiesiog velnias, ne žmogus!

TRIUFALDINO. Daugiau nieko. Niekas nieko nebenori.

TARNAS. Labai malonu.

TRIUFALDINO. Paruoškite man pietus.

TARNAS. Tuoju. (*Išeina*)

TRIUFALDINO. Dabar pasiimsiu tą pudingą. Vis tik atkovoju jį sau. Ir visi patenkinti ir nei vienas manęs nepažino, ir niekam daugiau nieko nebereikia, ir visiems aš įtikau. Na, jeigu jau aš patarnavau dviems, tai dabar prisivalgysiu už keturis. (*Išeina*)

UŽDANGA

(*Intermedija*)

Trečias paveikslas

(*Gatvėje prie viešbučio*)

16 scena

(*Smeraldina, vėliau viešbučio tarnas*)

SMERALDINA. Ar norit pasigrožėti, kokia kukli ir išmintinga mano panelė? Siunčia mane su rašteliu į viešbutį! Mane, tokią kuklią! Bloga tarnauti įsimylėjusiai merginai. Oi, kaip išdykusi mano panelė! O ko jau visai suprasti negaliu, tai to, kad taip įsimylėjusi sinjorą Silvio, jog pasipjauti dėl jo pasiryžusi, o kitam rašteliu siuntinėja. Ar tik netaupo ji vieną žiemai, o antrą vasarai. Na, tiek to... O į jo kambarį aš vis tiek neisiu. Pašauksiu ką nors. Ei, kas ten yra namuose?

TRIUFALDINO. Ko jums? O!

SMERALDINA. Tai aš, sinjore. Man labai nesmagu, tamstą sutrukdžius.

TRIUFALDINO. Tai niekis. Šit aš, jums patarnauti pasiryžęs.

SMERALDINA. Jūs turbūt buvote prie stalo, kiek aš pastebiu.

TRIUFALDINO. Tai nesvarbu.

SMERALDINA. TIKRAI, man labai nesmagu...

TRIUFALDINO. O aš labai džiaugiuosi. Tiesą pasakius, pilvas mano jau prikimštas ir jūsų gražios akytės smarkiai padės virškinti.

SMERALDINA. (*Į šalį*) Koks jisai malonus.

TRIUFALDINO. Padedu štai šitą, ir jūsų patarnavimams, brangioji.

SMERALDINA. (*Tyliai*) Jis mane pavadino brangiąja! (*Garsiai*) Mano panelė siunčia šį raštelį sinjorui Federigo Rasponi, o man pas jį eiti nepatogu, tai aš nutariau jus sutrukdyti, nes jūs gi esate jo tarnas.

TRIUFALDINO. Su džiaugsmu jam įteiksiu, bet pirmiau turiu jums pasakyti, kad aš įpareigotas jums ką pranešti.

SMERALDINA. Iš ko?

TRIUFALDINO. Nuo vieno įdomaus vyriškio. Sakykite, ar pažįstate tokį Triufaldino Batokio?

SMERALDINA. Rodos, kažką esu girdėjusi, tik nebepamenu, kur ir kada. Turbūt čia jis pats ir bus.

TRIUFALDINO. Jis gražuolis, neaukšto ūgio, kresnas, sąmojingas, iškalbus, etiketo žinovas, dainininkas ir puikus šokėjas.

SMERALDINA. Tokio tai tikrai nepažįstu.

TRIUFALDINO. O jis jus pažįsta ir įsimylėjo.

SMERALDINA. Oi, jūs mane pajuokiate!

TRIUFALDINO. Ir jeigu jis turėtų nors truputėlį vilties, jis pasisakytų...

SMERALDINA. Aš taip sakau, sinjor, jeigu aš jį pamatyčiau, ir man jis patiktų, gal aš nebūčiau jam priešinga...

TRIUFALDINO. Norite, kad jums jį parodyčiau?

SMERALDINA. Mielai pažiūrėčiau.

TRIUFALDINO. Tuoju jį atvesiu!

SMERALDINA. Tai, vadinasi, čia bus ne jis?

TRIUFALDINO. (*Išeina iš viešbučio, nusilenkia Smeraldinai, pavaikščioja pro šalį, paskui giliai atsidūsta ir eina viešbutin*)

SMERALDINA. Šitų išdaigų tai aš nesuprantu.

TRIUFALDINO. Na, matėt?

SMERALDINA. Ką?

TRIUFALDINO. Tą, kuris myli jūsų grožį?

SMERALDINA. Aš mačiau tikrai jus.

TRIUFALDINO. Ach!!!

SMERALDINA. Tai, vadinasi, jūs pats esate tas, apie kurį man sakėte, kad jis mane įsimylėjo?

TRIUFALDINO. Aš.

SMERALDINA. Kodėl gi jūs anksčiau man to nepsakėte?

TRIUFALDINO. Kad aš labai drovutis...

SMERALDINA. (*Tyliai*) Ir ne tik aš, ir akmenys, ir tie gali įsimylėti.

TRIUFALDINO. Tai ką gi jūs man paskysite?

SMERALDINA. Pasakysiu, kad...

TRIUFALDINO. Na, tai sakykit gi!

SMERALDINA. E... Kad aš irgi labai drovutė...

TRIUFALDINO. Ot, kad taip mudviem susituokus, išeitų drovi porelė.

SMERALDINA. Tiesą sakant, jūs man prie širdies.

TRIUFALDINO. Jūs dar mergaitė?

SMERALDINA. O, šito neklausama.

TRIUFALDINO. Tai, vadinasi, ne?

SMERALDINA. Tai, vadinasi, aišku taip!

TRIUFALDINO. Ir aš mergaitė... Tai yra... Nevedęs.

SMERALDINA. Aš jau kokius penkiasdešimt kartų galėjau ištekėti, tik vis nesutikdavau, kas į akį kristų...

TRIUFALDINO. Tai aš galiu tikėtis, kad ne veltui pasibeldžiau į jūsų palankumo duris?

SMERALDINA. Turiu pripažinti, jumyse yra kažkas... Na, bet pakaks jau, daugiau nieko nebesakysiu!

TRIUFALDINO. O jeigu kas norėtų jums pasipiršti, ką tuomet sakytumėt?

SMERALDINA. Neturiu nei tėvo, nei motinos, reikėtų pono ar panelės pasiklausti.

TRIUFALDINO. Taip? O jeigu aš pasiklausčiau, ką jie atsakytų?

SMERALDINA. Atsakytų, jeigu aš sutikčiau...

TRIUFALDINO. O jūs ką pasakysit?

SMERALDINA. Pasakysiu, jeigu jie sutiks...

TRIUFALDINO. Daugiau nieko ir nereikia. Visi susitiksime ir tiek. Duokite šen laišką, o kai atnešiu atsakymą, pakalbėsime.

SMERALDINA. Prašau, imkit.

TRIUFALDINO. O ar žinote, kas čia parašyta?

SMERALDINA. Nežinau, bet baisiai norėčiau sužinoti!

TRIUFALDINO. Nenorėčiau, kad būtų koks nemalonus laiškas ir kad dėl jo man vėl kliūtų.

SMERALDINA. Kas tai gali žinoti. Tik jau aišku čia ne meilės laiškas.

TRIUFALDINO. Nesu linkęs rizikuoti. Jeigu jau negaliu sužinoti, kas ten yra, tai aš jo ir nenešiu.

SMERALDINA. Atplėšti tai galim, bet kaip paskui vėl užklijuoti?

TRIUFALDINO. E. Paveskit man šį reikalą, aš tam ir gimęs. Jokios žymės nebus.

SMERALDINA. Tai atplėškim.

TRIUFALDINO. Skaityti jūs mokate?

SMERALDINA. Truputį, na, bet jūs tai jau galėsite gerai paskaityti?

TRIUFALDINO. Tai kad ir aš nelabai kaip...

SMERALDINA. Tai duokit man...

TRIUFALDINO. Atplėškime atsargiai!.. *(Atplėšia laiško gabalą)*

SMERALDINA. Oi, ką jūs padarėt?

TRIUFALDINO. Niekis, aš žinau būdą, kaip suklijuoti. Štai ir atplėšta.

SMERALDINA. Na, skaitykite.

TRIUFALDINO. Geriau jūs paskaitykite. Sinjorinos raštas jums pažįstamas.

SMERALDINA. Tiesą pasakius, aš čia nieko nesuprantu.

TRIUFALDINO. Palaukit, pamėginsime. Rodos, kai ką sušlebizavoju.

SMERALDINA. Ir aš kai kurias raides pažįstu.

TRIUFALDINO. Na, pabandykime drauge, čia rodos, raidė „m“.

SMERALDINA. Na ką jūs kalbat, čia „p“.

TRIUFALDINO. Na, tiesą sakant skirtumas tarp m ir p ne per didžiausias.

SMERALDINA. Pa, pa, pana. Ne, palauk, čia turbūt „m“: ma, ma, ma-ma!

TRIUFALDINO. Nerašys gi jinai jam „mama“, čia turi būti mano!

SMERALDINA. Ne, čia ne ma, aš gerai žinau. Matote, čia vienas brūkšnelis!

TRIUFALDINO. Brūkšnelis! Ach, tu riestainėli!

(Beatričė ir Pantalonė išeina iš viešbučio)

PANTALONĖ. O tu čia ką darai?

SMERALDINA. Nieko, sinjore, aš tamstos ieškojau.

PANTALONĖ. O ko iš manęs nori?

SMERALDINA. Panelė jus nori matyti.

BEATRIČĖ. *(Triufaldinui)* O koks čia lapelis?

TRIUFALDINO. Nieko, taip sau popiergalis!

BEATRIČĖ. Parodyk šen.

TRIUFALDINO. Sinjor, štai jis...

BEATRIČĖ. Kaip? Čia mano laiškas? Ir vėl atplėštas? Niekšas! Visus mano laiškus atplėšinėsi?!

TRIUFALDINO. Aš nieko nežinau, sinjor...

BEATRIČĖ. Pažiūrėkite, sinjor Pantalone, tai sinjorinos Klaričės laiškas. Ji rašo apie beprotišką Silvio pavydą, o šitas plėšikas jį atplėšė.

PANTALONĖ. (*Suvaldomai*) O tu čia padėjėja?

SMERALDINA. Aš nieko nežinau, sinjor...

BEATRIČĖ. Kas atplėšė laišką?

TRIUFALDINO. Tik jau ne aš.

SMERALDINA. Ir ne aš.

PANTALONĖ. Tai kas gi jį atnešė?

SMERALDINA. Triufaldino nunešė jį savo ponui.

TRIUFALDINO. O Smeraldina nešė jį Triufaldino.

SMERALDINA. Nekenčiu tavęs, ilgaliežuvi!

PANTALONĖ. Tu palaidliežuvė, tu netikėlė, tai tu čia suki? Nežinau, kas mane sulaiko, kad nerėžčiau tau į žandą!

SMERALDINA. Manęs dar niekas nepliekė per veidą ir aš jumis stebiuosi, sinjor...

PANTALONĖ. Tai tu taip mat atsakinėsi?

SMERALDINA. O jūs storulis, jūs manęs nepavysit. (*Išbėga*)

PANTALONĖ. (*Vejasi į ją*) Netikėle, aš tau parodysiu, ar aš galiu bėgioti, aš tave sugausiu ir įkrėsiu...

19 scena

(*Beatričė, Triufaldino, vėliau Florindo*)

TRIUFALDINO. Kaip man čia dabar išsisukti?

BEATRIČĖ. Vargšė Klaričė, baisiai nusiminusi dėl to beprotiško Silvio pavydo, kad ją nuraminus, teks pasisakyti man.

TRIUFALDINO. Rodosi, nežiūri. O kad taip pasprukti pamėginčiau!

BEATRIČĖ. O tu kur?

TRIUFALDINO. Aš čia.

BEATRIČĖ. Kam tu atplėsei laišką?

TRIUFALDINO. Tai Smeraldina. Aš, sinjor, nieko nežinau.

BEATRIČĖ. Kokia ten Smeraldina. Tai tu, sukčiau! Tu jau du laiškus šiandien atplėsei. Eikš čionai.

TRIUFALDINO. Dėl dievo, sinjor...

BEATRIČĖ. *(Pagriebia Triufaldino lazda ir muša jį iš visų jėgų, stovėdama nugara į viešbutį)*

FLORINDO. *(Pro langą) Ką? Muša mano tarną? (Dingsta)*

TRIUFDALDINO. Pakaks jau dėl dievo!

BEATRIČĖ. *(Meta lazda žemėn) Štai tau, niekše! Užteks tau laiškų atplėšinėti. (Išeina)*

20 scena

(Triufaldino, vėliau Florindo (iš viešbučio))

TRIUFDALDINO. Kraujas mano, kaulėliai mano, štai, kaip elgiamasi su garbingu žmogumi: mane primušti! Jeigu tarnas jums nepatinka, jūs jį paleiskit, bet nesimuškite.

FLORINDO. *(Triufaldino nepastebėtas) Kas čia darosi?*

TRIUFDALDINO. *(Pamatęs Florindo) Oi! (Ton pusėn, kur nuėjo Beatričė, šaukia) Negražu svetimus tarnus mušti! Tai mano pono įžeidimas!*

FLORINDO. Taip, tai manęs įžeidimas! Kas tave čia primušė?

TRIUFDALDINO. Aš nežinau, sinjor. Aš visiškai nepažįstu.

FLORINDO. Už ką gi jis tave primušė?

TRIUFDALDINO. Todėl, kad... Todėl, kad aš apspjoviau jam batą...

FLORINDO. Ir tu leidaisi mušamas? Nesigynei, nei nepasijudinai. Ir darai savo ponui šitokią gėdą, leidai jį taip įžeisti? Asile tu, baily! *(Pakelia nuo žemės lazda) Jeigu tau taip labai patinka būti mušamam, aš suteiksiu tau šį malonumą. Aš tave irgi primušiu. (Primuša ir nueina viešbutin)*

TRIUFDALDINO. Na, dabar tikrai galiu paskayti, jog esu dviejų ponų tarnas. Algą iš abiejų gavau! *(Ieina viešbutin)*

UŽDANGA

TREČIAS VEIKSMAS

Pirmas paveikslas

(Viešbučio salė su keliomis kėdėmis)

1 scena

(Triufaldino, vėliau du tarnai)

TRIUFALDINO. Sunkoka buvo atsigulti po to apkūlimo, bet pavalgiau aš gerai, puikiai papietavau, o pavakarieniausiu dar geriau ir kol galėsiu, tol tarnausiu abiemis ponams, nors kad ir dėl dviejų algų. Kas gi man dabar veikti? Vieno pono nėra namie, kitas miega, kaip tik pats laikas drabužius išvėdinti. Raktus turiu, šioje salėje kaip tik labai patogiu. Reikia ką nors pagalbon pasikviesti. Tarnai!

TARNAS. Ko reikalaujate?

TRIUFALDINO. Padėk man atgabenti skrynią, aš su tavim dosniai pasidalinsiu tuo, ką iš savo pono esu gavęs... Atsargiai. Padėsime čia. Tiktai tyliau, nes ponas miega. O šitą čia pastatysime. Dabar gali sau eiti, daugiau man nieko nebereikia. Dabar ramių ramiausiai galėsiu išvėdinti mano abiejų ponų apdarus. *(Ištraukia raktą iš kišenės)* Kuris gi čia raktas? Kurią skrynią juo rakinti? A! Pabandyčiau. *(Atrakina)* Iš karto atspėjau. Neturiu lygaus sau pasaulyje. O šituo kitą atrakinsiu. *(Išsiima raktą, atidaro antrą skrynią)* Štai jau ir abi atidarytos. Tuoj drabužius ištrauksiu. Gal pažiūrėti, kas yra kišenėse? Dažnai ten esti sausainiukų, saldainiukų. *(Ieško Beatričės drabužių kišenėse ir randa ten paveikslą)* O, koks gražumėlis! Tai bent atvaizdas! Na, gražus gi sinjoras. Kieno tai paveikslas? Rodos lyg kur matytas veidas, o atsiminti negaliu. Lyg ir panašus į mano poną, bet ne, ir drabužis, ir perukas kitokie.

2 scena

(Florindo (iš savo kambario) ir Triufaldino)

FLORINDO. *(Šaukia)* Triufaldino!

TRIUFALDINO. O kad tave kur! Pabudo! Jeigu velnias jį čia atneš, pamatys antrą skrynią, ims dar klausinėti. *(Griebia drabužius)* Greitai uždarysiu ir pasakysiu, kad nežinau, kieno tai.

FLORINDO. Triufaldino!

TRIUFALDINO. Einu, tuojau! Sudėti kuo gražiausiai. Taip? O iš kurios aš išėmiau šiuos drabužius, jau nebepamenu. Ir raštai kurioj buvo, nebežinau.

FLORINDO. Eikš greičiau, o tai lazda paraginsiu.

TRIUFALDINO. Tuoju tuoju, minutėlę! Greitai, kol neatėjo. (*Sudeda kur kas pakliuvo ir užrakina skryniąs*)
Išeis iš namų, tada ir sutvarkysiu.

FLORINDO. (*Išėina iš kambario chalate*) Kokių velnių tu čia tupi?

TRIUFALDINO. Brangusis, sinjore mano, jūs pats įsakėte man išdulkinti drabužius. Na štai, aš ir įvykdžiau įsakymą.

FLORINDO. O čia kieno skrynia?

TRIUFALDINO. Nežinau, turbūt irgi kokio nors atvykusio svetimšalio.

FLORINDO. Duok man naują eilutę.

TRIUFALDINO. Klausau. (*Atrakina skrynią Florindo ir duoda pastarajam kostiumą. Florindo nusivilkęs chalatą užsideda drabužius, vėliau įkišęs rankas į kišenes randa ten portretą.*)

FLORINDO. (*Nustebęs*) O čia kas?

TRIUFALDINO. O, po šimts velnių! Į šito pono kišenę įdėjau ano pono atvaizdą. Spalva vienoda, kaip čia beatskirsi.

FLORINDO. O dieve! Juk tai mano atvaizdas, kurį aš pats esu brangiajai Beatričei dovanojęs. Pasakyk, kaip pateko į mano kišenę šis atvaizdas?

TRIUFALDINO. Štai kada aš jau nebežinau, kaip išsisukti. Pasistengsiu.

FLORINDO. Na, atsakyk, kalbėki. Iš kur mano kišenėje šis atvaizdas?

TRIUFALDINO. Brangus sinjore, atleiskit man už mano drąsą. Šis atvaizdas – mano nuosavybė, aš, kad nepamesčiau jo, įdėjau į jūsų kišenę. Dėl dievo, atleiskite man.

FLORINDO. O iš kur tu jį turi?

TRIUFALDINO. Tai mano pono palikimas.

FLORINDO. Palikimas?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor, ar tarnavau pas jį, o jis mirė ir paliko man visokių smulkmenų, aš daiktus pardaviau, pasilikau šį vieną atvaizdą.

FLORINDO. O! Kada mirė tavo ponas?

TRIUFALDINO. Prieš savaitę. (*Tyliai*) Plepu, kas ant liežuvio pakliūva.

FLORINDO. Kaip vadino tavo poną?

TRIUFALDINO. Nežinau, sinjore, jis gyveno inkognito.

FLORINDO. Inkognito? Kaip ilgai tarnavai pas jį?

TRIUFALDINO. Neilgai, dienų dešimt, dvylika gal.

FLORINDO. O dieve! Vis labiau aš drebu, ar nebus tik tai Beatričė. Išvyko su vyriškais drabužiais, gyveno inkognito... O nelaimė! Kas, jeigu visa tai tiesa?!

TRIUFALDINO. *(Tyliai)* Kad tik patikėtų, o tai velniai žino, ką aš čia dar primeluosiu.

FLORINDO. Sakyk man, ar jaunas buvo ponas?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor, jaunas.

FLORINDO. Be barzdos?

TRIUFALDINO. Be barzdos.

FLORINDO. Aišku, jinai!

TRIUFALDINO. *(Tyliai)* Atrado, kad lazdų negausiu.

FLORINDO. Ar žinai nors, iš kur jis buvo atkeliavęs?

TRIUFALDINO. Žinoti žinojau, bet pamiršau.

FLORINDO. Gal jis buvo iš Turino?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor, jis buvo būtent iš Turino.

FLORINDO. Kiekvienas jo žodis man – peilis į širdį. Bet, sakyk, ar jis tikrai mirė?

TRIUFALDINO. Mirė tikrai.

FLORINDO. Nuo ko jis mirė?

TRIUFALDINO. Nuo širdies smūgio. *(Tyliai)* Taip greičiau atsikratysiu.

FLORINDO. O kur jis palaidotas?

TRIUFALDINO. *(Tyliai)* Ir vėl kilpa. *(Garsiai)* Jo čionai nelaidojo, sinjor, todėl, kad antras tarnas, kilęs iš to paties miesto, gavo leidimą jo kūną į gimtinę pargabenti.

FLORINDO. Gal tai tas pats tarnas, kuris šiandien prašė tavęs laiškų iš pašto parnešti?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor, tai Paskualė.

FLORINDO. Jau nebėra jokios vilties! Beatričė mirė! Nelaimingoji Beatričė! Kelionės vargai, širdies graužimas pražudė ją. Gi neužteks man jėgų tokiam smūgiui pakelti. *(Išeina savo kambarin)*

3 scena

(Triufaldino, vėliau Beatričė ir Pantalonė)

TRIUFALDINO. Kas per istorija? Jis nusiminęs, jis verkia, jis kankinasi. Nieko nesuprantu. Nenorėčiau, kad dėl tos pasakos jis kentėtų. Aš sugalvojau ją, kad lazdos išvengčiau ir paslėpčiau tų dviejų skrynių painiavą. O čia staiga atvaizdas tiek košės privirė. Reikėtų jam prisipažinti. O kol kas geriau bus tas

skrynias į kambarius nugabenti, kad vėl nepasikartotų kvailybė. O, štai ir antras mano ponas. Bijau, šį kartą, jeigu tarnyba dvejinasi, pats galiu būti smarkiai aptarnautas.

BEATRIČĖ. Patikėkite manimi, sinjor Pantalone, kad paskutinioji žvakių ir veidrodžių partija dukart užrašyta.

PANTALONĖ. Galimas daiktas, kad mano tarnautojai apsiriko.

BEATRIČĖ. Tikėkimės, kad viskas paaiškės. Triufaldinai!

TRIUFALDINO. Klausau!

BEATRIČĖ. Atnešk man iš skrynios užrašų knygutę.

TRIUFALDINO. Tuoju, sinjor. *(Tyliai)* Saugok dieve, kad tik neįklimpčiau. *(Atidaro skrynią, ieško)*

PANTALONĖ. Gal ir suklydo. Gal toji prekių partija dukart užrašyta.

BEATRIČĖ. O gal ir teisingai, tuoj patikrinsime.

TRIUFALDINO. *(Deda Beatričiai knyga)* Šita?

BEATRIČĖ. *(Paima, nežiūrėdama atverčia)* Ne, ne ta. Iš kur šita knyga?

TRIUFALDINO. Įkliuvau!

BEATRIČĖ. *(Tyliai)* Čia mano du laiškai Florindo? Juk tai jo užrašai, jo sąskaitos! Aš visa degu ir virpu, nebežinau, kur esant.

PANTALONĖ. Kas jums, sinjor Federigo? Jums silpna?

BEATRIČĖ. Ne, niekis. *(Tyliai Triufaldino)* Triufaldino, kuriuo būdu mano skrynioje atsirado ši svetima knyga?

TRIUFALDINO. Aš tikrai nežinau.

BEATRIČĖ. Greičiau, nesivaržyk. Sakyk man tiesą.

TRIUFALDINO. Prašau atleisti, kad išdrįsau padėti ją tamstos skrynion. Tai mano knyga ir aš, kad nepamesčiau, paslėpiau ją ten. *(Tyliai)* Su anuo gerai pavyko, gal ir čia pasiseks.

BEATRIČĖ. O iš kur ją gavai?

TRIUFALDINO. Aš čia, Venecijoje, tarnavau pas vieną poną. Jis mirė, tai man ir paliko šią knygą.

BEATRIČĖ. Kada tai atsitiko?

TRIUFALDINO. Kaip čia pasakius, prieš dešimt ar dvylika dienų.

BEATRIČĖ. *(Tyliai)* Vargas man. *(Garsiai)* Tavo pono vardas buvo Florindo?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor Florindo.

BEATRIČĖ. O pavardė Aretuzi?

TRIUFALDINO. Taip, tikrai, būtent Aretuzi?

BEATRIČĖ. Ir tas tikra teisybė, kad jis mirė?

TRIUFALDINO. Tikresnės būt negali.

BEATRIČĖ. Nuo ko jis mirė? Kur palaidotas?

TRIUFALDINO. Jis įkrito į kanalą, tik bul bul bul ir prigėrė.

BEATRIČĖ. O, aš nelaimingoji. Mirė mano Florindo, mirė mano meilė! Paskutinė mano viltis! Kas man dabar tas beprasmiškas gyvenimas, jei nebėra to, kuriam aš gyvenau? Pamečiau tėvynę, apleidau savuosius, persirengiau vyro drabužiais, stačiau save pavojusna, net gyvybe rizikavau, vis dėl Florindo, o Florindo jau nebėra pasaulyje. Nelaimingoji Beatriče! Ar maža tau buvo prarasti brolių, dar turėjau ir mylimojo, sužadėtinio netekti? O Federigo, dangus atsiėmė ir Florindo. Bet jeigu aš kaltininkė, kodėl gi ne mane baudė dangus? Florindo mirė! Mano dievaitis, sužadėtinis mano! Aš eisiu paskui tave! *(Išbėga savo kambarin)*

PANTALONĖ. Triufaldino?

TRIUFALDINO. Sinjor Pantalone?!

PANTALONĖ. Moteris?

TRIUFALDINO. Bobelka?

PANTALONĖ. Tai išdaiga!

TRIUFALDINO. Išdaigėlė!

PANTALONĖ. Kas galėjo pamanyti?

TRIUFALDINO. Kas galėjo pasakyti?

PANTALONĖ. Tai bent istorija.

TRIUFALDINO. Chamija.

PANTALONĖ. Tu matei?

TRIUFALDINO. Kad taip prasmegčiau!

PANTALONĖ. O kaip gi duktė?

TRIUFALDINO. Kieno duktė?

PANTALONĖ. Gi mano.

TRIUFALDINO. O kas?

PANTALONĖ. Juk ji sužadėtinė.

TRIUFALDINO. Kieno?

PANTALONĖ. Nagi jo.

TRIUFALDINO. Kieno jo?

PANTALONĖ. Nagi jos.

TRIUFALDINO. Kaip tai jos?

PANTALONĖ. Tai įklimpome?

TRIUFALDINO. Iki pat ausų.

PANTALONĖ. Reikia eiti dukrai pasakyti.

TRIUFALDINO. O ką?

PANTALONĖ. Ogi tai, kad jis nebe jis, bet ji, ir kad tiesą sakant ji ir buvo ji, o tik mes manėme, kad tai jis. O dabar paaiškėjo, kad tai ji...

TRIUFALDINO. Jūs pasakykite dukrai, kad tai nei jis, nei ji, nei šis, nei tas, velniai žino, kas. *(Į šalį)* Pasirodo, kad aš ne dviejų ponų tarnas, o pono ir ponios.

Antras paveikslas

(Gatvėje prie viešbučio)

4 scena

(Daktaras, vėliau Pantalonė (iš viešbučio))

DAKTARAS. Vis negaliu nurimti dėl to seniūkščio Pantalonės. Juo daugiau galvoju, juo daugiau pykstu.

PANTALONĖ. *(Linksmai)* Mano pagarba, brangusis daktare.

DAKTARAS. Stebiuosi, kad išdrįsote dar sveikinti mane!

PANTALONĖ. O, aš turiu jums naujieną. Tebus jums žinoma.

DAKTARAS. Jūs gal ruošiatės man pranešti, kad vestuves jau atšventėte? Tai aš spjaunu į tai!

PANTALONĖ. Nieko panašaus. Leiskite gi man pasakyti, po šimts velnių.

DAKTARAS. Kalbėkite, kad jus velniai parautų!

PANTALONĖ. Taip ir niežti rankas proto jam įkrėsti. Duktė mano, jeigu norite, gali tekėti už jūsų sūnaus.

DAKTARAS. Labai dėkingas, bet mano sūnus ne toks jau minkštakūnis. Vesdinkite sau ją su tuo turiniečiu.

PANTALONĖ. Jei žinotumėte, koks tai turinietis, tai tikrai taip nekalbėtumėte...

DAKTARAS. Kas jis bebūtų, jūsų duktė buvo pasilikusi su juo vienu du...

PANTALONĖ. Betgi tai ne...

DAKTARAS. Ir klausyti nieko nenoriu...

PANTALONĖ. Nenorite, tai juo blogiau jums patiems.

DAKTARAS. Pamatysime, kam bus blogiau.

PANTALONĖ. Mano duktė dora mergaitė, o šita...

DAKTARAS. Tegriebia jus velniai!

PANTALONĖ. Teparaua jus verčiau!

DAKTARAS. Niekingas senis, nesugebąs tesėti žodžio. *(Išeina)*

10 scena

(Pantalonė, vėliau Silvio)

PANTALONĖ. Būk tu prakeiktas! Tai gyvulys žmogaus apdare. Taip ir neleido pasakyti, kad tai buvo moteris. Kur tau! Ir žodžio ištarti neduoda! Štai dar ateina tas sąšlava, jo sūnelis, vėl kokio nors abuojumo sulauksiu!

SILVIO. Štai Pantalonė! Didelė pagunda ant špagos jį užverti kaip riestainį ant virbalų.

PANTALONĖ. Sinjore Silvio, jums leidus, turiu jums pranešti linksmą naujieną, jeigu tik leisite kalbėti man, nepasirodysite tokia pat malūno girna, kaip jūsų tėvelis!

SILVIO. Ką norite man pranešti? Tuoju sakykit!

PANTALONĖ. Tebus jums žinoma, kad mano dukters vedybos su sinjoru Federigo nuėjo vėjais.

SILVIO. Ar tai tiesa? Jūs neapgaudinėjate manęs?

PANTALONĖ. Tikrai tiesa. Ir, jeigu jūs dar neatsigalvojote, mano duktė sutinka už jūsų ištekėti.

SILVIO. O dieve! Jūs sugrąžinote man gyvybę!

PANTALONĖ. Na, šis ne toks galvijas, kaip jo tėvas.

SILVIO. Taip... Bet kaip aš galiu prispausti prie širdies tą, kuri taip ilgai kalbėjosi su kitu sužadėtiniu?

PANTALONĖ. Trumpai tariant, Federigo Rasponi pavirto į savo seserį Beatričę.

SILVIO. Kaip? Aš jūsų nesuprantu.

PANTALONĖ. Na ir kietagalvis šis jaunuolis! Tas, kurį jūs laikėte Federigo, pasirodė besąs Beatričė.

SILVIO. Vyriškais drabužiais?

PANTALONĖ. Vyriškais drabužiais.

SILVIO. Dabar suprantu.

PANTALONĖ. Pagaliau!

SILVIO. Kaip gi tai įvyko? Papasakokite man.

PANTALONĖ. Eime pas mane. Duktė dar nieko nežino. Abiem iš karto papasakosiu.

SILVIO. Einu su jumis ir nuolankiai prašau man atleisti, kad pagautas aistros...

PANTALONĖ. O, po velnių, visa tai aš suprantu, žinau, kas tai yra meilė. Einam, sūnau mano, einam pas mane. *(Išeina)*

SILVIO. Ar rasis pasauly laimingesnis? Ar yra kur širdis stipriau plakanti laime už manąją? *(Išeina su Pantalone)*

UŽDANGA

Trečias paveikslas

(Viešbučio salė su keliomis durimis)

6 scena

(Beatričė ir Florindo, abu išeina iš savo kambarių su durklais rankose, ruošdamiesi save nudurti, viena Brigelos, kitas viešbučio tarno sulaikomi ir eina pirmyn vienas kito nematydami)

BRIGELA. Sustokite!

BEATRIČĖ. Paleiskite mane, dėl dievo!

TARNAS. Nereikia nusiminti!

FLORINDO. Eikit po velnių!

BEATRIČĖ. *(Atšoka nuo Brigelos)* Jums nepvyks man sutrukdyti!

(Abu eina pirmyn, pasiryžę nusižudyti, bet, pamatę vienas kitą, sustingsta iš nustebimo)

FLORINDO. Ką aš matau?

BEATRIČĖ. Florindo!

FLORINDO. Beatriče!

BEATRIČĖ. Jūs gyvas?

FLORINDO. Ir jūs gyva?

BEATRIČĖ. O, laimė!

FLORINDO. O, meile mano! *(Numeta ginklus ir puola vienas kitam į glėbį)*

BRIGELA. Na, mes čia nereikalingi. Jei čia ir bus pralietas kraujas, tai toks, nuo kurio niekam nebūna vargo. *(Išeina)*

7 scena

(Beatričė, Florindo, vėliau Brigela)

FLORINDO. Kas stūmė jus į tokį nusiminimą?

BEATRIČĖ. Klaidinga žinia apie jūsų mirtį.

FLORINDO. Kas jums pranešė šią žinią?

BEATRIČĖ. Mano tarnas.

FLORINDO. O manasis įtikino mane, jog jūs mirusi, ir nusiminimo pagautas norėjau nusižudyti. O kur jie dabar?

BEATRIČĖ. Kažkodėl jų nematyti.

FLORINDO. Suraskime juos ir iškvoskime. Ei, kas ten yra? Argi nieko nėra?

BRIGELA. Ką įsakysite?

FLORINDO. Kur mūsų tarnai?

BRIGELA. Nežinau, sinjore, galima paieškoti.

FLORINDO. Pasistenkite surasti ir atsiųsti čionai.

BRIGELA. Aš pažįstu tiktai vieną; pasiklausiu tarnų. Sveikinu jus taip saldžia mirtimi mirusius. Jūsų patarnavimams, sinjorai. *(Išeina)*

8 scena

(Florindo ir Beatričė)

FLORINDO. Jūs taip pat apsigyvenote šitam viešbuty?

BEATRIČĖ. Aš atvažiavau šįryt.

FLORINDO. Ir aš šįryt, kaip gi mes nesusitikome?

BEATRIČĖ. Likimas nutarė mus kiek pakankinti!

FLORINDO. O mūsų tarnų vis nesimato. *(Pamatęs įeinantį Triufaldino)* Štai vienas jau čia.

TRIUFALDINO. Oi, visa žuvo, juodu susibičiuliavo.

9 scena

(Triufaldino, Brigelos ir tarno stumiamas, ir buvusieji)

FLORINDO. Eik šen, eik šen, nesibijoki.

BEATRIČĖ. Mes tau nieko nedarysim.

TRIUFALDINO. E, aš lazdy dar nepamiršau.

BRIGELA. Vieną suradome, jeigu surasime antrą, tai atgabesime. *(Išeina)*

FLORINDO. Na, tai papasakok dabar, kodėl judu su tuo antru tarnu sukčium, mus į tokį nusiminimą nubloškėt, kaip ten atsitiko?

TRIUFALDINO. *(Daro ženklą abiem, kad jie tylėtų)* Neskubėkite. *(Florindo, nusivedęs jį į šalį nuo Beatričės)* Leiskite slaptai tarti žodelį. *(Beatričiai tuo laiku, kai nusiveda Florindo)* Tuoju aš jums viską pasakysiu. *(Florindo)* Matote, sinjor, aš čia visai nekaltas. Viso ko priežastimi buvo Paskualė, tos sinjorinos tarnas. Tai jis supainiojo daiktus, kas buvo vienoj skrynioj, sukrovė į kitą. O aš ir nepamačiau. Vargšas taip maldavo neišduoti jo sinjorinai, bijojosi vietos netekti... O mano širdis auksinė, tai aš ir sugalvojau visą tą istoriją draugui išgelbėti. Man ir galvon neatėjo, kad tai jūsų atvaizdas, ir kad tiek nusiminimo suteiks jums tos asmenybės mirtis. Na, dabar aš jums viską papasakoju kaip doras žmogus ir ištikimas tarnas.

BEATRIČĖ. Na, ilgokai jis jam pasakoja, įdomu šią paslaptį sužinoti.

FLORINDO. *(Tyliai Triufaldino)* Vadinasi, tas, kuris tave siuntė į paštą, ir buvo tos sinjorinos Beatričės tarnas?

TRIUFALDINO. *(Tyliai Florindo)* Taip, sinjor, tai buvo Paskualė.

FLORINDO. Ne pro šalį būtų jums abiems įkristi, ir tau, ir Paskualei.

TRIUFALDINO. *(Tyliai)* Tada tektų gauti už abu.

BEATRIČĖ. Jūs vis dar nebaigėte tardymo?

FLORINDO. Na štai, jis sakė...

TRIUFALDINO. Dėl dievo, sinjor, neišduokite Paskualė. Jau geriau pasakykite, kad tai aš viską padariau, primuškite mane, jei norite, tik nepražudykite mano Paskualė.

FLORINDO. *(Tyliai)* Tu taip myli tą savąjį Paskualė?

TRIUFALDINO. Myliu kaip pats save. Dabar eisiu pas sinjoriną, pasakysiu, kad esu visu kuo kaltas, ir išgelbėsiu Paskualė.

TRIUFALDINO. Matote, sinjorui Florindo tarnauja žmogus, vardu Paskualė. Didesnio plėšiko nėra visam pasauly. Tai jis viską supainiojo... Kadangi jis, vargšas, labai bijo, kad jo ponas išvays jį, tai aš sugalvojau visą tą istoriją su pono, kuris neva mirė, knyga, nuskendo bul bul bul, ir panašiai. Ir dabar aš pasisakiau sinjorui Florindo, kad viskuo kaltas aš. Brangi sinjorina, jūs jau jo nepražudykite.

BEATRIČĖ. *(Tyliai)* Ko?

TRIUFALDINO. *(Irgi)* Paskualės.

BEATRIČĖ. Abudu jūs su Paskualė sukčiai!

FLORINDO. Sinjorina Beatriče, juk mums daugiau nieko nebereikia. Mūsų tarnai ne iš piktos valios visa tai darė... Ir nors nusipelnė bausmės, bet dėl mūsų džiaugsmo galima jiems jų prasižengimus atleisti.

BEATRIČĖ. Bet jūsų tarnas...

TRIUFALDINO. (*Tyliai*) Dėl dievo, neminėkite Paskualė!

BEATRIČĖ. Na, štai kas. Aš palauksiu jūsų pas sinjorą Pantaloną, ir neisiu iš ten, kol jūs ateisite.

FLORINDO. Tik aš nežinau, kur jis gyvena?

TRIUFALDINO. Aš žinau, sinjor, aš palydėsiu jus.

BEATRIČĖ. Vadinasi, aš lauksiu pas sinjorą Pantaloną, Triufaldino jus palydės.

FLORINDO. Aš lukterėsiu dar pusvalandžiuką ir jeigu mano bankininkas neateis, teateinie kitą kartą.

BEATRIČĖ. Įrodykite man savo meilę greitu atvykimu.

TRIUFALDINO. (*Tyliai Beatričiai*) Įsakykite patarnauti sinjorui?

BEATRIČĖ. Taip, palydėkite jį pas sinjorą Pantaloną.

TRIUFALDINO. (*Tyliai*) Ir apskritai turėsiu jam patarnauti, nes Paskualės vis dar nėra.

BEATRIČĖ. Tarnauki jam, aš būsiu tau tikrai dėkinga.

12 scena

(*Florindo ir Triufaldino*)

TRIUFALDINO. Tik pamanykit, taip jo ir nėra! Ponas apsirengia, išeina, o jo vis nėra ir nėra.

FLORINDO. Tu apie ką taip?

TRIUFALDINO. Apie Paskualę, labai aš jį myliu, jis mano draugas. Bet jis tinginys. Na, bet aš galiu ir už du patarnauti. Juk kas ir atsitinka, tai vis per Paskualę.

FLORINDO. Tai kurgi pagaliau tas prakeiktas Paskualė? Noriu į jį pažvelgti.

TRIUFALDINO. Ateis, sukčius. Sinjor, noriu prašyti jūsų vienos malonės... Matot, aš, vargšelis, irgi įsimylėjau.

FLORINDO. Tu įsimylėjai?

TRIUFALDINO. Taip, sinjor. Mano išrinktoji – sinjoro Pantalonės tarnaitė, tai aš norėčiau, kadangi aš jūsų tarnas, kad jūs...

FLORINDO. Kuo aš čia dėtas?

TRIUFALDINO. Aš nesakau, kad jūs čia kuo dėtas, bet kadangi aš jūsų tarnas, tai prašau užtarti mane prieš sinjorą Pantaloną.

FLORINDO. Bet reikia žinoti, ar tekės už tavęs pati mergaitė.

TRIUFALDINO. Mergaitė tekės! Būkit taip malonus...

FLORINDO. Gerai, pasakysiu. Tik iš ko tu savo žmoną išlaikysi?

TRIUFALDINO. Jau kaip nors susitvarkysiu. Tikiuosi pagalbos iš Paskualė.

FLORINDO. Geriau tikėkitės bent kiek proto įgauti. *(Jeina savo kambarin)*

TRIUFALDINO. Na, jeigu aš dabar neprotingas, tai protingesnis tikrai niekad nebūsiu! *(Eina pas Florindo)*

UŽDANGA

13 scena

(Pantalonė, Daktaras, Klaričė, Silvio ir Smeraldina)

PANTALONĖ. Gana bus, Klariče. Kam taip užsispirti? Matai sinjoro Silvio atgailą, jis maldauja atleidimo, jeigu ir nusidėjo, tai tik iš meilės tau, juk aš jam atleidau, turi ir tu atleisti.

SILVIO. Išmatuokit mano kančias, sinjorina Klariče, ir įsitikinsite, kaip aš jus myliu. Dangus teikia mudviem laimės, tad nebūkite neėkinga jam. Netemdykit keršto neapykanta skaisčiausių mūsų gyvenimo dienų.

DAKTARAS. Prie mano sūnaus karštų maldavimų prisidėsiu ir aš. Sinjorina Klariče, brangioji mano martele, atleiskite jam, vargšui, juk jis jeigu dar kiek, tai būtų netekęs proto.

SMERALDINA. Pasaka jums, panele. Na, ko jūs dar. Visi vyriškiai mažiau ar daugiau mums žiaurūs. Trokšta didžiausios ištikimybės ir dėl mažiausio menkučio įtarimo kankina mus, kamuoja: veik prie mirties priveda. Vis tiek už kurio nors jums tenka ištekėti, tai aš jums ir pasakysiu, kaip sako ligoniams, jeigu jau vaistus vis tiek reikia išgerti, gerkite šituos.

PANTALONĖ. Še tau, girdėjai? Smeraldina jau vedybas vaistais pavadino. Žiūrėkite, nepaverskite jų nuodais. *(Tyliai Daktarui)* Reikia ją pralinksminti.

SMERALDINA. Ne, tai ne nuodai ir ne vaistai. Vedybos – tai uogienė, sinjor, saldūs vaistai.

SILVIO. Bet, brangioji Klariče, argi nei vieno žodžio nepratars jūsų lūputės? Suprantu, kad esu vertas bausmės, bet, dėl dievo, bauskite mane žodžiais, o ne tylėjimu. Štai aš prie jūsų kojų, susigraudinkite užuojauta man.

KLARIČĖ. Žiaurusai!

PANTALONĖ. *(Daktarui)* Girdėjote atsidusimą? Geras ženklas.

DAKTARAS. *(Tyliai Silvio)* Spauski, spauski argumentais.

SMERALDINA. *(Atsidusdama kaip žaibas, lietaus pranokėjas)*

SILVIO. Jeigu žinočiau, kad mano kraujo trokštate, praliečiau be atodairos, širdingai pasiryžęs. *(Verkia)* Bet, dieve mano, vietoj mano gyslų kraujo priimkite tą, kurs trykta iš akių.

PRANTALONĖ. Bravo, vyras!

KLARIČĖ. Žiaurusis!

DAKTARAS. (*Tyliai Pantalonei*) Pasiduoda!

PANTALONĖ. (*Kelia Silvio*) Na na, jau kelkitės! Eikite šen. Eikškit ir jūs, sinjora. Na, paduokit vienas antram ranką. Susitaikykit. Gana verkti, nusiraminkit, baigta ir telaimina jus dievas. (*Sujungia jų rankas*)

DAKTARAS. Puiku. Baigtas dalykas.

SMERALDINA. Baigtas, baigtas.

SILVIO. Sinjora Klariče, dėl dievo!

KLARIČĖ. Nedėkingas!

SILVIO. Brangioji!

KLARIČĖ. Beširdis!

SILVIO. Gyvybe mano!

KLARIČĖ. Žvėris.

SILVIO. Širdelė mano!

KLARIČĖ. Ach!

PANTALONĖ. Tvarkoj!

SILVIO. Atleiskite man, dėl dievo!

KLARIČĖ. Ach, aš jums jau atleidau.

PANTALONĖ. Praėjo!

DAKTARAS. Na, Silvio, tau atleista.

BRIGELA. Leiskite įeiti?

PANTALONĖ. Prašom čionai, kūmai Brigela. Tai jūs man niekų pripliauškėt, įtikinėjote mane dėl sinjoro Federigo.

BRIGELA. Brangus mano sinjore, kas gi nesupainiotų? Juk juodu taip panašūs vienas į kitą kaip du vandens lašai. Su šitais drabužiais aš galvą dėčiau, kad tai jis.

PANTALONĖ. Pakaks, jau dabar viskas baigta. Kokios naujienos?

BRIGELA. Sinjora Beatričė nori jus pasveikinti.

PANTALONĖ. Bus malonu ją matyti.

KLARIČĖ. Vargšė sinjorina Beatričė, džiaugiuosi, kad ji gerai...

SILVIO. Jūs jos gailitės?

KLARIČĖ. Taip, labai.

SILVIO. O manęs?

KLARIČĖ. Ach, žiaurusis!

PANTALONĖ. (*Daktarui*) Girdite, kokie švelnumai!..

DAKTARAS. Mano sūnus tam tinkamiausias!

PANTALONĖ. O mano vargšelės auksinė širdis.

SMERALDINA. Ir abu puikiausiai savo roles vaidina.

15 scena

(*Beatričė ir tie patys*)

BEATRIČĖ. Sinjorai, aš atėjau atsiprašyti už suteiktus jums nemalonumus.

KLARIČĖ. Nieko, brangioji. Eikšokit.

PANTALONĖ. Girdėjau, susiradote savo sužadėtinį.

BEATRIČĖ. Taip, dievas suteikė man tą laimę!

DAKTARAS. Neblogai jūs elgiatės!

BEATRIČĖ. Sinjore, jūs kišatės į mano reikalus!

SILVIO. Brangus tėveli, leiskite kiekvienam elgtis pagal savo skonį.

16 scena

(*Triufaldino ir tie patys*)

TRIUFALDINO. Sinjorai, mano pagarba!

BEATRIČĖ. O kurgi sinjoras Florindo?

TRIUFALDINO. Jis čia ir prašosi įleidžiamas.

BEATRIČĖ. Jūs leisite, sinjor Pantalone?

PANTALONĖ. Ar čia ir bus jūsų sužadėtinis?

BEATRIČĖ. Taip, tai tas pats.

PANTALONĖ. Malonu bus matyti, prašyk!

TRIUFALDINO. (*Tyliai Smeraldinai*) Sveika, mergaitė!

SMERALDINA. Sveikas, juodbruviuk!

TRIUFALDINO. Pakalbėsime.

SMERALDINA. Apie ką?

TRIUFALDINO. Apie vestuves...

SMERALDINA. O kodėl gi ne?

TRIUFALDINO. Pakalbėsime. (*Išeina*)

SMERALDINA. (*Klaričei*) Panele, panele, šiems sinjoram leidus, norėčiau jus paprašyti vienos malonės.

KLARIČĖ. (*Nusivedusi ją į šalį*) Kogi tu nori?

SMERALDINA. Man, vargšei mergaitei, irgi norisi susitvarkyti, o čia sinjorinos Beatričės tarnas peršasi man. Jeigu jūs mestumėte žodelį jo panelei, kad šioji leistų jam mane vesti, mano ateitis būtų sutvarkyta.

KLARIČĖ. Gerai gerai, brangioji Smeraldina, aš padarysiu tai su malonumu, kai tik bus proga, aš pakalbėsiu su Beatriče.

Paskutinė scena

(*Florindo, Triufaldino ir tie patys*)

FLORINDO. Jūsų žemiausias tarnas, sinjorai. Jūs namų šeimininkas?

PANTALONĖ. Jūsų patarnavimams.

FLORINDO. Leiskite jums padėkoti už jūsų pagalbą sinjorinai Beatričei, kurios kaip ir manuosius praeities vargus jūs jau žinote.

PANTALONĖ. Malonu man jus pažinti, pasveikinti ir nuoširdžiai jūsų laime pasidžiaugti.

FLORINDO. Sinjora Beatričė bus mano žmona, o jūs, jeigu neatsisakysite suteikti man garbės, būsite mūsų piršlys.

PANTALONĖ. Nutarėt susituokti, tai ir tuokitės tuojau. Paduokit vienas kitam rankas.

FLORINDO. Aš pasiruošęs, sinjorina Beatriče.

BEATRIČĖ. Ir aš, sinjor Florindo.

SMERALDINA. (*Tyliai*) Šie nevers savęs ilgai prašyti.

KLARIČĖ. Brangioji, džiaugiuosi jūsų laime.

BEATRIČĖ. O aš visa širdimi džiaugiuosi jūsų laime.

PANTALONĖ. Na, dabar viskas sutvarkyta, viskas baigta.

TRIUFALDINO. Tik vieno pačio svarbiausio dalyko trūksta.

PANTALONĖ. O kogi trūksta?

TRIUFALDINO. (*Florindo vedamas į šalį*) Sinjor, jums leidus, vieną žodelį.

FLORINDO. Klausau?

TRIUFALDINO. Ar atsimenat, ką jūs man pažadėjote?

FLORINDO. Aš? Nepamenu?

TRIUFALDINO. Paprašyti sinjorą Pantalone, kad išleistų Smeraldiną už manęs.

FLORINDO. Taip taip, dabar prisimenu. Tuoju padarysiu.

TRIUFALDINO. Ir aš, vargšas, nenoriu nuo jų atsilikti.

FLORINDO. Aa... Sinjore Pantalone, mano tarnas norėtų vesti jūsų tarnaitę, ar sutiksite?

SMERALDINA. Še tau, kad nori, ir antras man peršasi. Kas per velnias? Kad bent jį pažinočiau!..

PANTALONĖ. Aš sutinku. (*Smeraldinai*) Na, o gerbiamoji ką pasakys?

SMERALDINA. Jeigu aš žinočiau, kad man su juo bus gera gyventi...

KLARIČĖ. Sinjore Florindo, jūs pastojote man kelią. Aš norėjau išpiršti Smeraldiną sinjoros Beatričės tarnui, bet jūs ją išpiršot savajam.

FLORINDO. Ne ne, jeigu jūs tuo rūpinatės, aš pasitraukiu ir užleidžiu jums pirmenybę. Aš dėl savo tarno visai nebeperšu, be to, aš visai nenoriu, kad jis vestų.

KLARIČĖ. Jeigu jūsiškis neves, tai tegul ir anas be nieko pasilieka, kad nė vienam nebūtų skriaudos.

TRIUFALDINO. Še tau kad nori, jie čia ceremonijas vedžios, o man be žmonos teks pasilikti.

SMERALDINA. Matyti iš dviejų nei vieno nebegausiu!

TRIUFALDINO. Sinjorai, aš viską sutvarkysiu. Sinjoras Florindo prašė Smeraldinos savo tarnui, ar ne tiesa?

FLORINDO. Na, tai juk pats girdėjai?

TRIUFALDINO. O jūs, sinjorina Klariče, paskyrėte Smeraldiną sinjorinos Beatričės tarnui?

KLARIČĖ. Taip!

TRIUFALDINO. Puiku. Jeigu taip, Smeraldina, prašau, duokite man savo rankutę...

PANTALONĖ. Kodėl gi tau būtent ji turi duoti savo ranką?

TRIUFALDINO. Todėl, kad aš... Aš tarnas sinjoro Florindo ir sinjorinos Beatričės. Štai kodėl!

FLORINDO. Ką?

BEATRIČĖ. Kaip tai?

TRIUFALDINO. Truputį ramybės, sinjore Florindo. Kas jūsų prašė išpiršti Smeraldiną?

FLORINDO. Tu.

TRIUFALDINO. O jūs, sinjorina Klariče, kam paskyrėte Smeraldiną?

KLARIČĖ. Tau.

TRIUFALDINO. Vadinasi, Smeraldina mano.

FLORINDO. Sinjorina Beatriče, kur jūsų tarnas?

BEATRIČĖ. Štai jis, Triufaldino.

FLORINDO. Triufaldino? Tai mano tarnas.

BEATRIČĖ. Kaip? Argi pas jus ne Paskualė?

FLORINDO. Ne, tai pas jus buvo Paskualė.

BEATRIČĖ. O čia kas per komedija?

TRIUFALDINO. (*Šelmiškais judesiais prašo atleidimo*)

FLORINDO. Ach tu plėšike!

BEATRIČĖ. Ach tu žmogžudy!

FLORINDO. Tu tarnavai dviems ponams iš karto?

TRIUFALDINO. Sinjorai, taip, aš iškrėčiau šitą išdaigą. Aš pakliuvau į tą padėtį netyčia, bet vėliau susimaniau ją išbandyti. Išsilaikiau, tiesa, neilgai, bet galiu pasigirti, kad manęs niekas nesusekė, kol pats nepasakiau iš meilės tai mergaitei. Sunku buvo man, bet tikiuosi, kad atsižvelgę į šį keistą atsitikimą, jūs visi, sinjorai, teiksitės man atleisti!

UŽDANGA